153. МОСКВА 19. УЛ. ФРУНЗЕ 10 ИНСТИТУТ СОВ. СТРОИТЕЛЬСТВА И ПРАВА 1.12.36

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 185 (5553) ПЯТНІЦА 14 ЖНІЎНЯ 1936 г. Год выдання XIX

ПРОЛЕТАРЫ ЎСІХ КРАІН, ЗЛУЧАЙЦЕСЯ!

СЁННЯ У НУМАРЫ:

ПЕРАДАВЫ АРТЫКУЛ «ПРАВДЫ» — Прэзрэнныя двурушнікі
Пастановы Совета Народных Камісараў БССР — Аб ходзе будаўніцтва школ на БССР і аб ходзе будаўніцтва сталінскіх школ у г. Барысаве
Узнагароджанне работнікаў авіяпрамысловасці
Узнагароджанне ордэнам Леніна тав. Кагановіча М. М.
Параіменаванне вострава Уд у востраў Чкалаў, вострава Лангр у востраў Байдукоў, вострава Кевос у востраў Белякоў
Геральчны экіпаж «АНТ-25» у «Правде»
А. Косараў, В. Бубекін, Е. Файнберг — Апошняя сустрэча з А. М. Горкім
У ДАПАМОГУ ЧЫТАЧУ — Іспанія
В. Калпун — Гнілыя ліберали
Дадзін Зарубежны — Трацкісцка-зіноўеўская ахвоска ў віцебскім паравозным дэпо
Офенгейм — Трацкісту давяралі выхаванне комуністаў

ПРЭЗРЭННЫЯ ДВУРУШНІКІ

Сёння мы публікуем рашэнне Днепрапятроўскага агульнагарадскога партыйнага актыву, якое заслугоўвае асаблівай увагі масавых арганізацый. На канкрэтным прыкладзе можна пераканацца, да чаго прыводзіць гнілы лібералізм і адсутнасць большэвіцкай пільнасці ў адносінах двурушнікаў — контррэвалюцыйных агентаў Троцкага, Зіноўева і Каменева.

Аб тым, што ў днепрапятроўскай партыйнай арганізацыі дзейнічалі подлыя агенты трацкізма, «Правда» пісала неадназначна яшчэ ў мінулым годзе. Са скрыпам, не хочучы, пад націскам крытыкі быў зняты сакратар гаркома Ленінін за гнілы лібералізм і страту пільнасці. Але ўрокі з гэтага галоўнага для арганізацыі факту зроблены не былі.

[illegible]

Трацкісты і зіноўеўцы — гэта бандыты, непрымірымыя ворагі народа, якія гатовы прымяніць у барацьбе супроць партыі і совецкай улады любыя метады, любую агіднасць. Яны канчаткова скаціліся ў балота белагвардзейшчыны. [illegible]

Ворагі стараюцца пралезці ў партыю [illegible]

Шырока практыкуючы двурушніцтва як метад барацьбы з партыяй і совецкай дзяржавай, яны давялі яго да нечуваных памераў. [illegible]

Не маючы за душой нічога, апрача злобы і нянавісці да партыі, да совецкай улады, Троцкі, Зіноўеў, Каменеў і іх прыхвасні зрабілі тэрор галоўным метадам сваёй злачыннай дзейнасці [illegible]

Яшчэ усім не так даўно Зіноўеў і Каменеў публічна клялісь у вернасці ленінска-сталінскай партыі [illegible]

[illegible]

Тут рэзка выступае наверх гнюснае двурушніцтва: тут дзейнічаць і жаданне замесці сляды [illegible]

[illegible]

«ПРАВДА».

ПЕРАЛЁТ т. ЛЕВАНЕЎСКАГА

НЬЮ-ЁРК, 11 жніўня. Герой Совецкага Саюза тав. Леванеўскі і штурман тав. Лёўчанка вылецелі з Жуно (галоўны горад Аляскі) у Фербенкс 11 жніўня ў 24 гадзіны па маскоўскаму часу. [illegible] 960 кілометраў.

НЬЮ-ЁРК, 11 жніўня. Як паведамляюць з Фербенкса, Герой Совецкага Саюза тав. Леванеўскі і штурман тав. Лёўчанка [illegible] Фербенкса [illegible]

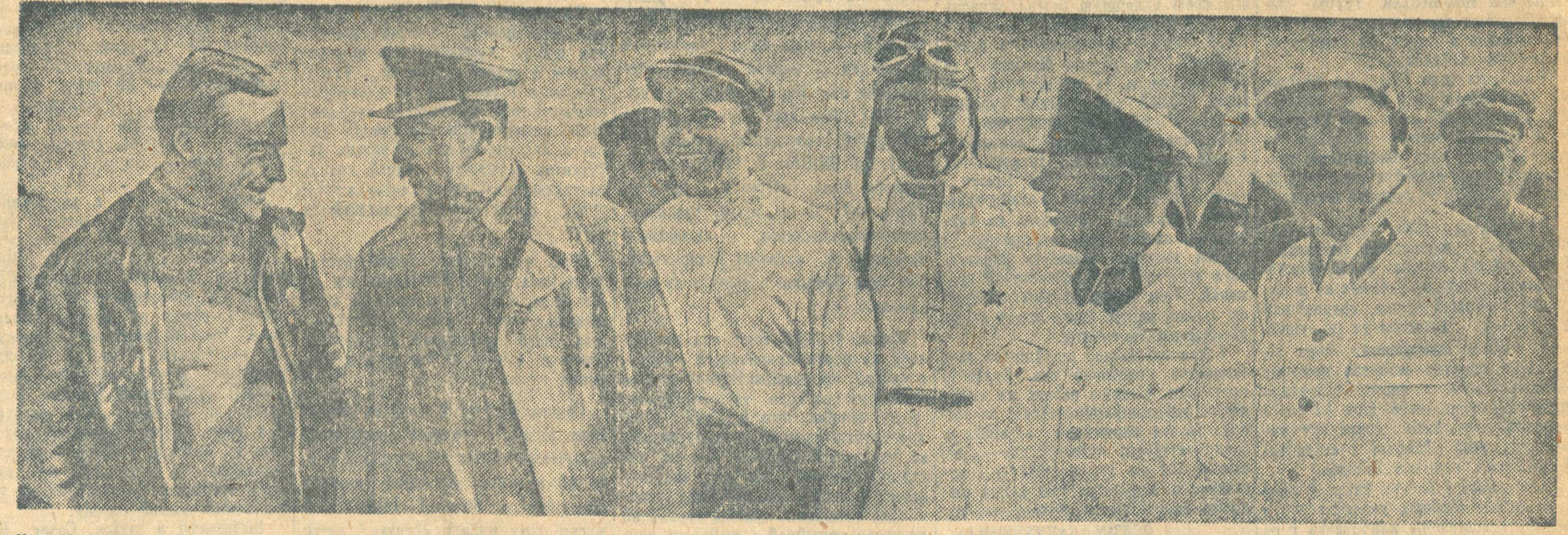

10 жніўня ў Маскву вярнуліся пасля беспрыкладнага ў гісторыі авіяцыі выдатнага сталінскага пералёту Героі Совецкага Саюза тт. ЧКАЛАЎ, БАЙДУКОЎ і БЕЛЯКОЎ. НА ЗДЫМКУ: тт. СТАЛІН, ВАРАШЫЛАЎ і КАГАНОВІЧ з прыляцеўшымі Героямі Совецкага Саюза тт. Чкалавым, Байдуковым і Беляковым на Шчолкаўскім аэрадроме. Фото В. Фішмана (СФ).

ГЕРАІЧНЫ ЭКІПАЖ „АНТ-25“ У „ПРАВДЕ“

11 жніўня ўвечары Героі Совецкага Саюза таварышы В. П. Чкалаў, Г. Ф. Байдукоў і А. В. Белякоў наведалі рэдакцыю «Правды», дзе былі прыняты тав. Мехлісам. Разам з адважнымі пілотамі ў рэдакцыю прыехалі жонка Чкалава — Ольга Эразмаўна, дырэктар завода імя Гарбунова тав. Марголін, лётчыкі Алексееў і Жарноўскі.

У доўгай сяброўскай гутарцы Героі Совецкага Саюза расказалі цікавыя падрабязнасці аб сваім палёце, аб найбольш цяжкіх участках шляху. Штурман «АНТ-25» тав. Белякоў падзяліўся ўспамінамі аб гадзінах палёту над Паўночнай Зямлёй, калі, як вядома, самалёт падвёргся першаму абледзяненню.

Велізарнае ўражанне на пілотаў зрабіла сустрэча на аэрадроме з таварышам Сталіным. Героі, хвалюючыся, расказваюць аб гэтых незабыўных мінутах.

— Сваім пералётам, — гавораць яны, — мы паказалі, на што здольны совецкія самалёты і совецкія лётчыкі, і ляцелі ў Маскву з вялікай радасцю і гордасцю за сваю краіну, але мы ніколі не думалі навят удастоіцца такога вялікага гонару, як сустрэчы са Сталіным і членамі Палітбюро на аэрадроме. Няма слоў, каб выказаць пачуццё, якое ахапіла нас, калі нас абдымаў і цалаваў Сталін. Багата расійская мова, а такіх слоў не падбярэш. Мы пастараемся выказаць гэтыя пачуцці справай.

Званне Героя Совецкага Саюза мы разумеем, як абавязак весці падвойную і патройную барацьбу за справу соцыялізма. Экіпаж «АНТ-25» да канца адданы справе вялікага Сталіна. Мы не дадзім пылінцы сесці на ганаровае званне Герояў Совецкага Саюза.

У заключэнне Героі Совецкага Саюза папрасілі рэдактара «Правды» перадаць у ЦК ВКП(б) заявы аб прыёме тт. Чкалава і Белякова у рады ВКП(б) і заяву тав. Байдукова аб пераводзе яго з кандыдатаў у члены ВКП(б).

— Я не магу больш заставацца па-за партыяй, — усхвалявана гаворыць Чкалаў. — Я ніколі не аддзяляў сябе ад партыі, ніколі не меў перакананняў, якія-б перашкаджалі мне рука аб руку з комуністамі рабіць агульную справу. Зараз я адчуваю, што па-за партыяй мне заставацца больш нельга. Я апраўдаю давер'е вялікага Сталіна, апраўдаю давер'е партыі, апраўдаю высокае званне комуніста.

Ніжэй мы друкуем тэкст заяў тт. Чкалава, Байдукова і Белякова, уручаных імі рэдакцыі «Правды» для перадачы ЦК ВКП(б).

У ЦК ВКП(б)

Прашу аб прыняцці мяне ў члены вялікай партыі Леніна—Сталіна. Буду ўсе сілы аддаваць за справу партыі, за правядзенне ў жыццё дырэктыў правадыра і настаўніка — вялікага Сталіна.

Камандзір «АНТ-25»
В. ЧКАЛАЎ.

У ЦК ВКП(б)

Прашу аб прыняцці мяне ў вялікую сям'ю партыі большэвікоў. Я ўсё аддам на служэнне ідэалам гэтай партыі і яе правадыра таварыша Сталіна.

Штурман экіпажа «АНТ-25»
А. БЕЛЯКОЎ.

САКРАТАРУ ЦК ВКП(б) таварышу СТАЛІНУ

Прашу аб пераводзе мяне з кандыдатаў у члены ВКП(б).

Выканаўшы Сталінскі маршрут, я гатоў аддаць усе свае апошнія сілы і веды на яшчэ больш цяжкія і складаныя заданні партыі Леніна—Сталіна.

Кандыдат ВКП(б) з 1930 года партарганізацыі Акадэміі Паветранага Флота
Г. БАЙДУКОЎ.

12 жніўня 1936 г.

20-ТЫСЯЧНЫ МІТЫНГ РАБОЧЫХ АВІЯЦЫЙНЫХ ЗАВОДАЎ

СУСТРЭЧА ГЕРОЯЎ СОВЕЦКАГА САЮЗА ТТ. ЧКАЛАВА, БАЙДУКОВА І БЕЛЯКОВА Ў ПАРКУ КУЛЬТУРЫ І АДПАЧЫНКУ ІМЯ ГОРКАГА

12 жніўня ўвечары 20 тысяч рабочых авіяцыйных заводаў сталіцы запоўнілі цэнтральны парк культуры і адпачынку. У Зялёным тэатры сабраліся рабочыя завода імя Гарбунова, дзе працуе лётчык Байдукоў, завода «Авиоприбор» імя Орджанікідзе і інш. прадпрыемстваў горада.

Гарачай авацыяй сустрэлі прысутныя з'яўленне на сцэне Герояў Совецкага Саюза тт. В. П. Чкалава, Г. Ф. Байдукова і А. В. Белякова.

Героі Сталінскага маршрута выступілі з прамовамі, у якіх расказалі, як яны дасягнулі перамогі, як яны выканалі заданне правадыра народаў.

Пад бурныя апладысменты ўдзельнікі мітынгу паслалі прывітанне таварышу Сталіну, таварышам Орджанікідзе, Варашылаву і Хрушчову.

АБ ПЕРАІМЕНАВАННІ ВОСТРАВА УД—У ВОСТРАЎ ЧКАЛАЎ ВОСТРАВА ЛАНГР—У ВОСТРАЎ БАЙДУКОЎ ВОСТРАВА КЕВОС—У ВОСТРАЎ БЕЛЯКОЎ

У азнаменаванне беспасадачнага пералёту Масква—Паўночны Ледавіты акіян — Зямля Франца Іосіфа — мыс Чэлюскін—Петрапаўлаўск-на-Камчатцы — Нікалаеўск-на-Амуры, — Цэнтральны Выканаўчы Камітэт Саюза ССР пастанавіў пераіменаваць:

Востраў Уд — у востраў Чкалаў; востраў Лангр — у востраў Байдукоў; востраў Кевос — у востраў Белякоў.

УЗНАГАРОДЖАННЕ РАБОТНІКАЎ АВІЯЦЫЙНАЙ ПРАМЫСЛОВАСЦІ

МАСКВА, 13 жніўня. (БЕЛТА). За бліскучую работу і выдатныя дасягненні, звязаныя з пабудовай самалёта «АНТ-25», яго выпрабаваннямі і арганізацыяй пералёту Масква — Нікалаеўск-на-Амуры праз Паўночны Ледавіты акіян і Камчатку ЦВК СССР пастанавіў узнагарадзіць:

Ордэнам «Красной звезды» — 9 чалавек, у тым ліку тав. Стоман Е. К., — вядучага інжынера па выпрабаваннях і падрыхтоўцы матэрыяльнай часці самалёта, т. Чэкалава В. І. — начальніка штаба пералёту і інш.

Ордэнам Працоўнага Чырвонага Сцяга ўзнагароджаны 9 чалавек. Сярод іх: Новікаў А. В. — начальнік зборачнага цэха завода вопытных канструкцый, Тайц М. А. — ст. інжынер лётна-выпрабавальнай станцыі ЦАГІ і іншыя.

Ордэнам «Знак почета» ўзнагароджаны 27 чалавек, у тым ліку Тупалеў А. Н. канструктар «АНТ-25», раней узнагароджаны ордэнамі Леніна, «Красной звезды», Працоўнага Чырвонага Сцяга СССР і Працоўнага Чырвонага Сцяга РСФСР, Пахілевіч Н. Х. — начальнік тэлеграфна-тэлефоннага ўпраўлення Наркамсувязі і інш.

УЗНАГАРОДЖАННЕ ОРДЭНАМ ЛЕНІНА ТАВ. КАГАНОВІЧА М. М.

За арганізацыю падрыхтоўкі беспасадачнага пералёту Масква—Паўночны Ледавіты акіян — Зямля Франца Іосіфа — мыс Чэлюскіна—Петрапаўлаўск-на-Камчатцы — Нікалаеўск-на-Амуры, а таксама за сур'ёзныя заслугі па арганізацыі авіяпрамысловасці, Цэнтральны Выканаўчы Камітэт Саюза ССР пастанавіў узнагарадзіць ордэнам Леніна тав. Кагановіча Міхаіла Майсеевіча, намесніка народнага камісара цяжкай прамысловасці і начальніка Галоўнага ўпраўлення авіяцыйнай прамысловасці.

ХОД АПРАЦОЎКІ ІЛЬНУ, УБОРКІ АЗІМЫХ, РАННІХ ЯРАВЫХ, КРУПЯНЫХ І БАБОВЫХ, СІЛАСАВАННЯ КАРМОЎ І ЎЗДЫМУ ЦАЛІНЫ ПА РАЁНАХ БССР НА 10 ЖНІЎНЯ 1936 ГОДА Ў ПРОЦАНТАХ

	Выцераб. ільну	Разасл. ільну	Паднята ільну	Зжата азім. і яравых	Заскірд. азімых і ярав.	Абмалот азім. і яравых	Зжата крупян.	Абмалот крупян.	Засілсав.	Узнята цаліны
1. Чашніцкі	100,0	100,0	12,0	95,1	95,0	41,5	53,7	10,4	16,4	51,1
2. Касцюковіцкі	95,9	100,0	6,4	100,0	99,1	32,4	28,8	9,2	16,4	31,4
3. Чырвонапольскі	100,0	100,0	—	100,0	99,9	43,0	16,5	14,9	5,3	38,4
4. Лёзнянскі	99,6	99,2	0,3	99,3	86,8	30,0	10,1	13,1	24,2	45,8
5. Канаткевіцкі	95,9	97,4	15,0	100,0	100,0	36,8	8,3	13,2	47,9	58,1
6. Лепельскі	100,0	96,0	—	99,5	96,8	42,8	62,5	30,3	17,6	31,8
7. Аршанскі	100,0	95,6	2,3	100,0	97,5	40,6	34,6	23,8	21,2	55,6
8. Петрыкаўскі	100,0	93,3	3,2	100,0	100,0	42,7	8,0	—	19,2	11,7
9. Сенненскі	100,0	89,7	1,6	95,5	87,6	33,5	43,3	—	4,6	14,7
10. Нараўлянскі	99,3	89,1	1,9	98,0	100,0	26,4	11,4	34,8	12,3	47,2
11. Асіпавіцкі	99,6	88,3	8,5	99,9	92,4	22,0	10,3	16,3	17,6	48,4
12. Жыткавіцкі	100,0	88,2	—	98,7	98,6	34,7	17,6	6,4	51,7	17,5
13. Ельскі	100,0	87,3	—	100,0	100,0	43,8	9,3	16,1	48,9	31,9
14. Чырвонаслабодск.	100,0	87,0	—	99,6	99,2	25,2	46,5	7,2	13,2	66,0
15. Уздзенскі	97,3	87,0	—	100,0	99,7	26,1	36,0	13,0	23,0	94,8
16. Тураўскі	100,0	86,1	—	100,0	100,0	32,0	22,4	36,8	38,4	26,3
17. Кіраўскі	95,5	85,8	28,0	100,0	100,0	38,2	20,5	17,2	1,0	25,1
18. Прапойскі	100,0	85,5	—	100,0	100,0	46,6	28,7	2,2	26,9	61,8
19. Горацкі	100,0	85,2	0,6	98,3	98,1	56,2	31,9	47,3	39,1	52,5
20. Цэрахоўскі	100,0	84,8	0,9	100,0	98,2	40,8	26,6	8,9	39,2	8,5
21. Бярэзінскі	96,6	82,9	3,8	97,6	98,8	38,0	34,4	0,9	14,8	87,7
22. Чавускі	97,3	82,7	—	100,0	100,0	39,3	29,0	17,4	26,3	23,9
23. Талачынскі	100,0	82,5	0,8	98,6	94,9	33,5	23,5	13,9	41,3	66,3
24. Чачэрскі	98,6	82,3	11,6	100,0	100,0	46,0	31,8	97,1	10,1	23,3
25. Свяцілавіцкі	99,8	81,8	—	100,0	100,0	32,7	28,1	11,7	29,0	33,0
26. Гарадоцкі	100,0	81,4	1,1	97,7	89,0	34,4	62,0	20,3	6,1	44,5
27. Пухавіцкі	100,0	78,8	4,6	100,0	98,8	36,6	42,9	24,9	13,3	95,3
28. Дамапавіцкі	100,0	78,8	1,7	100,0	100,0	42,2	14,5	19,2	45,2	15,2
29. Бешанковіцкі	97,7	78,6	1,8	99,1	94,8	43,0	29,1	19,6	9,3	34,7
30. Мазырскі	100,0	76,8	0,9	99,8	100,0	32,9	18,3	24,4	33,9	24,8
31. Расонскі	96,1	76,6	1,2	90,8	99,4	41,2	40,1	6,8	3,4	19,9
32. Дубровенскі	100,0	76,1	0,4	98,1	91,6	30,5	21,2	36,9	22,1	43,7
33. Дрыбінскі	94,5	76,1	0,1	100,0	93,3	41,6	11,4	12,8	93,6	48,0
34. Лагойскі	99,8	75,7	1,1	100,0	92,4	25,5	25,7	9,4	15,3	18,4
35. Магілеўскі	99,9	75,7	1,0	100,0	100,0	39,8	42,7	11,1	3,2	30,4
36. Шклоўскі	99,8	74,1	0,3	100,0	92,8	41,0	43,1	23,5	3,8	9,2
37. Халопеніцкі	99,2	73,8	5,4	94,7	98,5	22,3	54,7	20,5	6,1	55,1
38. Крупскі	99,7	73,2	3,2	100,0	94,7	34,8	22,1	23,9	16,2	30,3
39. Старадарожскі	96,6	73,0	1,8	99,9	100,0	38,1	11,5	19,8	47,8	31,7
40. Полацкі	98,5	72,4	8,2	93,8	89,0	40,2	22,6	47,9	4,8	25,0
41. Суражскі	99,5	72,4	—	95,9	92,7	42,0	25,2	15,9	10,9	33,2
42. Лоеўскі	89,6	72,0	19,0	100,0	100,0	52,6	11,1	17,1	71,2	85,3
43. Клімавіцкі	96,2	72,0	—	96,0	93,4	27,8	6,5	15,5	19,1	26,6
44. Асвейскі	98,6	72,0	0,3	94,1	92,5	44,5	31,2	8,6	2,7	24,2
45. Рагачоўскі	100,0	71,8	18,0	100,0	98,5	43,4	22,7	24,4	17,6	29,4
46. Ветрынскі	100,0	71,7	9,6	99,0	90,4	50,8	63,7	10,0	34,0	18,1
47. Слуцкі	98,4	71,6	—	92,1	99,3	23,3	28,8	9,5	18,1	113,5
48. Чэрвеньскі	98,6	71,1	0,2	100,0	96,3	27,1	29,2	7,4	2,8	38,5
49. Ушацкі	100,0	70,8	1,3	99,5	100,0	28,2	71,1	8,5	19,1	59,9
50. Лельчыцкі	100,0	70,6	—	100,0	100,0	34,4	15,9	70,0	21,1	76,0
51. Бягомльскі	97,8	69,7	—	97,4	98,2	26,5	69,4	6,3	6,8	20,3
52. Камарынскі	100,0	69,3	—	100,0	100,0	42,2	13,5	34,3	29,7	99,3
53. Менскі	100,0	68,7	3,4	100,0	92,3	26,7	24,9	5,7	2,3	61,5
54. Чэрыкаўскі	99,5	68,0	—	96,6	97,7	43,6	16,8	8,6	6,7	3,6
55. Крычаўскі	97,4	67,2	—	99,8	94,3	33,3	3,2	—	14,7	14,2
56. Заслаўскі	100,0	66,4	—	98,7	96,2	25,0	47,7	—	7,8	31,6
57. Любаньскі	97,4	66,2	—	99,7	99,1	41,5	22,1	13,8	13,7	98,9
58. Журавіцкі	97,2	65,9	—	100,0	100,0	40,7	28,8	21,7	15,8	36,6
59. Рэчыцкі	99,4	65,6	0,3	98,7	96,8	34,4	23,3	22,1	38,6	30,7
60. Хойніцкі	100,0	65,4	—	100,0	100,0	40,0	21,3	7,9	13,5	24,4
61. Смілавіцкі	99,5	65,0	1,6	100,0	99,8	17,3	41,9	23,2	14,2	50,3
62. Быхаўскі	96,7	64,7	—	98,1	96,5	30,4	24,9	17,1	2,0	25,2
63. Хоцімскі	100,0	63,5	—	98,8	95,8	38,6	13,8	16,1	7,6	17,0
64. Старобінскі	97,0	63,3	1,6	100,0	100,0	43,1	28,4	8,2	17,7	8,2
65. Плешчаніцкі	89,3	62,0	—	95,6	89,2	31,8	46,3	8,4	1,3	45,1
66. Барысаўскі	95,6	61,7	1,0	95,3	100,0	36,6	52,2	21,4	4,6	26,9
67. Бялыніцкі	100,0	61,1	0,9	97,5	92,0	36,1	48,0	8,1	22,1	29,8
68. Глускі	100,0	60,9	0,8	93,2	94,7	30,7	7,6	7,9	5,3	7,5
69. Мехаўскі	100,0	59,6	0,3	98,8	80,5	37,2	67,1	36,0	16,5	16,0
70. Багушэўскі	97,9	59,1	—	98,3	95,4	48,5	35,3	2,2	1,6	40,3
71. Віцебскі	100,0	58,8	5,0	97,6	93,0	39,0	58,8	—	13,4	57,8
72. Парыцкі	93,3	58,5	40,7	100,0	90,2	42,8	26,2	25,1	10,0	22,9
73. Копыльскі	100,0	57,6	—	100,0	99,3	18,9	47,8	6,2	13,7	102,3
74. Мсціслаўскі	100,0	56,7	—	94,4	94,7	32,6	19,7	14,2	32,0	8,8
75. Смалявіцкі	97,3	55,9	—	100,0	90,5	23,2	31,8	17,8	7,7	24,2
76. Кармянскі	97,4	54,8	2,7	100,0	99,7	43,4	19,7	18,8	9,1	15,4
77. Грэскі	100,0	54,2	0,2	99,3	100,0	20,0	30,1	20,5	6,7	54,5
78. Брагінскі	100,0	51,1	5,4	99,6	100,0	41,9	35,1	10,9	20,2	9,3
79. Круглянскі	99,7	49,5	—	94,9	99,3	33,1	12,0	30,7	6,0	44,0
80. Бабруйскі	100,0	46,8	9,3	100,0	100,0	39,9	20,7	19,2	29,0	36,6
81. Сіроцінскі	99,0	46,2	—	90,8	94,2	47,5	35,0	13,6	14,8	49,0
82. Дрысенскі	89,2	43,4	3,4	89,2	88,1	33,0	40,8	3,0	26,9	22,6
83. Жлобінскі	97,3	40,8	7,0	87,1	96,7	35,4	9,5	10,4	10,0	21,0
84. Будакашалеўскі	99,1	39,3	—	100,0	96,7	46,2	17,8	12,8	62,4	59,2
85. Добрушскі	100,0	30,9	—	100,0	88,2	36,6	14,8	24,8	21,1	11,2
86. Дзяржынскі	96,9	29,9	—	96,9	100,0	37,7	4,1	56,1	1,1	81,6
87. Клічаўскі	98,8	28,9	—	100,0	82,0	25,1	18,5	15,8	3,7	28,0
88. Веткаўскі	100,0	26,4	0,2	99,7	96,1	40,8	58,5	6,0	29,0	6,0
89. Уваравіцкі	100,0	14,8	—	100,0	94,2	26,8	18,7	4,8	30,9	29,9
90. Гомельскі	96,9	11,0	—	100,0	97,4	33,3	37,4	16,5	8,3	60,4
Па БССР	98,8	71,5	2,5	99,0	96,2	36,1	26,9	16,5	18,9	36,0
Было на 5 жніўня 36 г.	98,2	49,7	1,3	95,9	93,0	28,6	17,1	12,7	17,7	35,6

УВАГА: Раёны расстаўлены па рассцілу ільну.

УЧОТНА-СТАТЫСТЫЧНЫ АДДЗЕЛ НКЗБ.

ВАЕННА-ФАШЫСЦКІ МЯЦЕЖ У ІСПАНІІ

Упартыя баі на усіх франтах.—Германскія і італьянскія самалёты ў войсках мяцежнікаў

ЛОНДАН, 12 жніўня. (БЕЛТА). Іспанскі ўрад паведаміў па радыё, што ўрадавыя войскі нанеслі паражэнне калоне фашысцкіх мяцежнікаў, якая накіроўвалася з Галісіі на дапамогу ў Овіедо (Астурыя). Атрады народнай міліцыі атрымалі перамогу над мяцежнікамі каля варот горада Хуэска. Захоплены кулямёты і вінтоўкі. Фашысты панеслі вялікія страты.

Учора ўрадавыя самалёты скінулі над Грэнадай бомбы агульнай вагой у 5 тон. Становішча фашыстаў у Грэнадзе моцна ўскладнілася ў выніку паўстання сялян. Сяляне далучаюцца да ўрадавых войск.

Урадавыя войскі, якія наступаюць ад Малагі і ад Хаэна, злучыліся ў раёне Грэнады. Атрадамі ўрадавых войск заняты гарады Лоха і Орхіва — за 48 кілометраў на захад ад Грэнады. На фронце на поўнач ад Мадрыда рэспубліканскія войскі ўзарвалі дынамітам вадаправод, які дае ваду гораду Авілу.

Карэспандэнт агенцтва Рэйтэр паведамляе, што Бадахос акружан войскамі мяцежнікаў. Паводле яго слоў, горад надзвычай моцна бамбардыруецца з самалётаў мяцежнікаў. У горадзе барыкадныя баі. Страляніна не спыняецца. Жанчыны і дзеці знаходзяць ратунак, уцякаючы праз раку Гуадыяна, якая аддзяляе Іспанію ад Партугаліі.

Паводле паведамлення танжэрскага карэспандэнта агенцтва Рэйтэр, прадаўжаецца перакідванне войск мяцежнікаў з Сеуты (Іспанскае Марока) у Алхесірас на самалётах.

***

ПАРЫЖ, 13 жніўня. (БЕЛТА). Як паведамляе агенцтва Гавас з Бруселя (Бельгія), некалькі дзён назад у Антверпене было затрымана каля 150 вагонаў з боепрыпасамі, прыбыўшымі часткова з Льежа, часткова-ж з Германіі. Рад газет паведамляе, што гэты транспарт накіроўваўся ў Іспанію.

Профсаюз транспартных работнікаў Антверпена рашуча выступіў супроць пагрузкі гэтага снаражэння ў Антверпенскім порце. У выніку націску профсаюза экспедытары параšылі вярнуць назад вагоны са зброяй.

***

ЛОНДАН, 12 жніўня. (БЕЛТА). Газета «Ньюс кронікл» адзначае хуткія поспехі ў арганізацыі народнай антыфашысцкай міліцыі. Тое, што яшчэ тыдзень назад прадстаўляла сабой у большасці выпадкаў аб'яднанне непрактыкаванай моладзі, ператвараецца цяпер у сілу, здольную замяніць старую армію.

***

ЛОНДАН, 13 жніўня. (БЕЛТА). Англійскі друк аддае вялікую ўвагу дапамозе, якую аказваюць Германія і Італія фашысцкім мяцежнікам у Іспаніі. Паведамленні газеты «Нью-Іорк таймс» аб тым, што ў Севільі знаходзяцца германскія і італьянскія баявыя самалёты, пацвярджаюцца газетай «Дэйлі тэлеграф». Адзін нейтральны назіральнік, які толькі-што прыбыў у Гібралтар з Севільі, расказаў, што генерал Франко мае ў сваім распараджэнні цяпер 20 германскіх транспартных самалётаў «Юнкерс», 5 германскіх самалётаў-знішчальнікаў і 7 італьянскіх бамбардыроўшчыкаў «Капроні».

У Севільі знаходзіцца цяпер 60 германскіх і 12 італьянскіх лётчыкаў.

Назіральнік бачыў таксама аднаго германскага эксперта, навучаўшага іспанскіх артылерыстаў стральбе з зенітнай гарматы апошняга германскага ўзору.

«Дэйлі геральд» указвае, што 4 трохматорныя самалёты, якія рабілі бамбардыроўку Бадахоса, былі самалётамі «Капроні».

***

ПАРЫЖ, 13 жніўня. (БЕЛТА). Барселонская газета «Сервіс д'энфармасьён» паведамляе, што ў горадзе знаходзіцца рад відных агентаў германскай тайнай паліцыі (гестапо). Само германскае генеральнае консульства ў Барселоне, як указваецца ў паведамленні, з'яўляецца штабам германскай фашысцкай партыі ў Барселоне.

ТРАЦКІСЦКА-ЗІНОЎЕЎСКАЕ АХВОСЦЕ У ВІЦЕБСКІМ ПАРАВОЗНЫМ ДЭПО

Доўгі час у Віцебскім паравозным дэпо арудвала трацкісцкая контррэвалюцыйная група шкоднікаў. Яны ставілі сабе мэтай: зрыў стаханаўскага руху, разбурэнне паравознай гаспадаркі.

Большасць удзельнікаў контррэвалюцыйнай трацкісцкай групы—былыя заядлыя трацкісты, у свой час выключаныя з партыі за контррэвалюцыйную дзейнасць.

Трыкутнік дэпо (сакратар парткома паравознага дэпо Касой, начальнік дэпо Егораў, старшыня ўчастковага камітэта Засада) не толькі не змог выкрыць гэту шкодніцкую групу, але ўсяляк стараўся вылучаць іх, прадастаўляў ім камандныя пасады.

Кіраўніцтва дэпо і палітаддзел віцебскага аддзялення (начальнік Васількоўскі) страцілі большэвіцкую пільнасць. Сігналы рабочых аб шкодніцкай дзейнасці групы, арудваўшай у дэпо, не даходзілі да іх вушэй.

З вялікім спазненнем бюро віцебскага гаркома вынесла рашэнне аб выключэнні з партыі сакратара парткома паравознага дэпо Касога і вынесла партыйнае спагнанне начальніку дэпо Егораву і старшыні ўчастковага камітэта Засадзе.

Але ворагі рабочага класа ў дэпо і на іншых асобных участках вузла яшчэ не выяўлены канчаткова і не выкрыты. У партыйнай арганізацыі дэпо яшчэ засталіся асобныя члены партыі, якія да гэтага часу ўтойваюць ад партыі сваю прыналежнасць да трацкізма.

Член партыі Байчунас да гэтага часу тоіць ад партыйнай арганізацыі сваю ранейшую прыналежнасць да трацкісцкай апазіцыі, за што ў 1929 годзе выключаўся з радоў партыі. Член партыі Каржэнёў за прыналежнасць да трацкісцкай апазіцыі ў свой час атрымаў суровую вымову з папярэджаннем, але і да гэтага часу маскуе сваю контррэвалюцыйную дзейнасць, двурушнічае. Член партыі Сампоў быў звязан з трацкісцка-зіноўеўскай групай у дэпо. Гэты трацкісцкі ахвосцень на партыйным сходзе пры выключэнні з партыі заядлага трацкіста Беразуцкага выступіў з паклёпніцкай прамовай. Усім гэтым трацкістам віцебскі гарком партыі слепа выдаў новыя партыйныя дакументы.

Новае партыйнае кіраўніцтва дэпо (сакратар парткома тав. Кулакоў) праводзіць вялікую работу па выяўленню трацкісцка-зіноўеўскіх паследкаў. Задача партыйнай арганізацыі дэпо і астатніх служб вузла—яшчэ вышэй узняць рэвалюцыйную большэвіцкую пільнасць, да канца выкрыць акапаўшыхся ворагаў народу.

ДОДЗІН, ЗАРУБЕЖНЫ.

ТРАЦКІСТУ ДАВЕРЫЛІ ВЫХАВАННЕ КОМУНІСТАЎ

[[LEFT2]]

ГНІЛЫЯ ЛІБЕРАЛЫ

[[MID1]]

пы Зіноўева—Каменева, тым самым прадаставіўшы трыбуну ворагу партыі і комсамола.

Маючы санкцыю Глезерава на такі адказны даклад, Бенцман, нічога не расказаўшы комсамольскаму сходу аб сабе, аб контррэвалюцыйнай дзейнасці мужа, пратасквае на сходзе наступную рэзалюцыю: «Дакладчык Бенцман правільна і яскрава паказала контррэвалюцыйную сутнасць трацкісцка-зіноўеўскай апазіцыі на ўсіх этапах развіцця нашай партыі. Сход лічыць правільным і чэсным яе ўчынак комсамолкі, паведаміўшай комсамольскай групе аб сваёй мінулай памылцы». Больш таго, сход даў Бенцман ацэнку як «класава вытрыманаму таварышу, актыўнай комсамолцы». Ніхто не выступіў супроць гэтага. Сам-жа партпрымацаваны тав. Глезераў не палічыў нават патрэбным прыйсці на гэты сход.

Усе гэтыя факты сталі вядомы толькі ў апошнія дні, калі райком выключыў Бенцман з комсамола. На жаль, парторг Глезераў адздзелаўся лёгкім пакараннем. Кагановіцкі райком партыі толькі адхіліў яго ад работы партпрымацаванага.

Апрача трацкісткі Бенцман у Кагановіцкім райкоме выключаны з комсамола гэтымі днямі за сувязь з трацкістамі, за контррэвалюцыйную трацкісцкую агітацыю Палуйка, Каган, Райхліна і інш. Гэтыя яўныя ворагі народу на працягу доўгага часу беспакарана вялі сваю работу, прыкрываючыся ўсялякімі гутаркамі і клятвамі аб сваёй адданасці справе партыі.

Кагановіцкі райком комсамола ў апошнія дні заняты ліхаманкавай дзейнасцю па праверцы пратаколаў сходаў усіх пярвічных арганізацый. Такім чынам ён хоча «аднавіць у памяці»... палітычны твар комсамольскай арганізацыі раёна.

У Інстытуце совецкага права, пачынаючы з 1935 года, выкрыта 8 комсамольцаў, прычасных да контррэвалюцыйнай трацкісцкай дзейнасці, пятнаццаць комсамольцаў маюць спагнанні за страту класавай пільнасці. У арцелі «Пролетарый» да гэтага часу не выключана з саюза комсамолка Вільдэр, якая падтрымлівае сувязь з двума сваімі братамі, з якіх адзін контррэвалюцыянер-трацкіст, а другі асуджан за раскраданне сацыялістычнай маёмасці.

[[MID2]]

го 45 чалавек. Сакратар гаркома комсамола т. Фадзееў імянуе чамусьці гэту нараду «сходам актыва», на якім сакратар гаркома партыі т. Хадасевіч зрабіў невялікі даклад аб задачах павышэння пільнасці. У спрэчках выступала 12 чалавек, у тым ліку т. Фадзееў. Прамоўцы прыводзілі дзесяткі фактаў прытуплення пільнасці, беспакаранай дзейнасці трацкістаў у комсамольскай арганізацыі. Пратакола на гэтым сходзе не вялі, калі не лічыць некалькіх лісткоў паперы з абрыўкамі фраз і слоў, якія нам 9 жніўня паказаў Фадзееў. На гэтых памятых лістках паперы з цяжкасцю можна разабраць рэзалюцыю сходу гарадскога актыва па такому важнаму прынцыповаму пытанню. Прыводзім яе даслоўна: «Прыняць да ведама і кіраўніцтва ўказанні тав. Хадасевіча». Хіба гэта патрабавалася ад сходу актыва?

Дзевяць тысяч комсамольцаў Менска да гэтага дня застаюцца ў няведанні аб тым, што робіцца ў арганізацыі. Гарком комсамола ва ўсім гэтым праяўляе недаравальную благадушнасць і палітычнае недамыслле. Больш таго, у самым гаркоме, дзе слова «пільнасць» гаворыцца зараз па многа разоў у дзень, прытупілася пільнасць. Усяго толькі некалькі дзён як адхілілі ад загадвання аддзелам студэнцкай моладзі якогасьці Нехай. Яшчэ 4 жніўня Кагановіцкі райком комсамола паведаміў сакратару гаркома Фадзееву, што брат Нехая вораг партыі, трацкіст, выключаны з партыі, а сам Нехай, будучы студэнтам, падпісаў хадайніцтва аб узнагародзе ледзь не ордэнам за «рэвалюцыйныя заслугі» у выніку асуджанага, высланага белагвардзейца-трацкіста, якогасьці Гурло. Гарком комсамола пакуль рашыў не ўзнімаць шуму і ціха, непрыкметна адхіліў Нехая ад работы ў гаркоме.

Не менш благадушную, прымірэнчую пазіцыю заняла газета «Чырвоная змена». Газета быццам набрала ў рот вады і маўчыць, усё праходзіць міма яе. Што-ж датычыць цэкамола Беларусі, то ён, відавочна, прытрымліваецца старажытнай прыказкі: «Мая хата з краю, я нічога не знаю», хоць у сапраўднасці гаркомаўскія дзверы побач з ЦК ЛКСМБ.

В. КАПЛУН.

(«Комсомольская правда»)

Аб ходзе будаўніцтва школ па БССР

ПАСТАНОВА СОВЕТА НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ БССР

Ход будаўніцтва і ступень тэхнічнай гатоўнасці школ у выніку зусім нездавальняючых тэмпаў будаўніцтва за апошнюю дэкаду ліпеня і першую пяцідзеўку жніўня прызнаць нездавальняючым. Асабліва нездавальняюча ідзе будаўніцтва школ у Віцебску — 70 проц. Менску — 84 проц., Оршы — 65 проц., Петрыкаве — 18 проц., Рэчыцы — 21 проц., Уваравічах—23 проц., Мазыры—24 проц., Свяцілавічах — 25 проц., Ветрыне — 28 проц., Дзяржынску — 28 проц., Дуброўне — 29 проц., Лепелі — 34 проц. (асобы спіс), Менскі раён — 39 проц. і Дрыбіне — 32 проц.

Такое становішча з выкананнем важнейшага задання партыі і ўрада тлумачыцца невыкананнем менскім горсоветам (т. Жуковіч) і Менбудам (т. Голубеў) пастановы СНК БССР аб забеспячэнні будаўніцтва школ (асабліва па вуліцы Мясьнікова, Чырвонаармейскай і Энгельса) неабходнай колькасцю рабочых патрэбных спецыяльнасцей і арганізацыі двухзменнай работы; адсутнасцю да апошняга часу неабходнай увагі з боку віцебскага горсовета (т. Эстрын) і аршанскага райвыканкома (т. Спяпанаў), а таксама старшынь райвыканкомаў пералічаных вышэй раёнаў.

Выходзячы з гэтага, Совет Народных Камісараў БССР пастанаўляе:

1. Прапанаваць старшыням менскага і віцебскага горсоветаў забяспечыць на будаўніцтве школ работу ў дзве змены, прыступіўшы адначасова да прывядзення ў належны парадак школьных пляцовак з тым, каб яны поўнасцю былі закончаны да моманту скачэння будаўніцтва школ.

2. У сувязі з тым, што тэрмін будаўніцтва школ па Віцебску і Оршы сарван і што тэмпы работ да гэтага часу не гарантуюць здачу школ да пачатку навучальнага года і што тэрміны, у якія яны самі абавязаліся перад СНК БССР скончыць будаўніцтва школ, прайшлі, выклікаць нам. старшыні віцебскага горсовета т. Эстрына і старшыню аршанскага райвыканкома т. Спяпанава на чарговае пасяджэнне СНК для дачы тлумачэння і ў залежнасці ад становішча гатоўнасці школ вырашыць пытанне аб магчымасці застаўлення іх на кіруючай рабоце.

3. Папярэдзіць старшынь райвыканкомаў петрыкаўскага — т. Закоркіна, рэчыцкага — т. Андрэенкава, уваравіцкага — т. Ісачанка, свяцілавіцкага — т. Науменка, веткаўскага — т. Сукала, Дзяржынскага — т. Рудзінскага, Дубровенскага — т. Шыловіча і часова выконваючага абавязкі старшыні мазырскага райвыканкома т. Буякова, што калі з іх боку ў бліжэйшыя дні не будуць прыняты меры па сканчэнню будаўніцтва школ, — яны будуць прыцягнуты да судовай адказнасці.

4. Заслухаць на пасяджэнні СНК да 20 жніўня даклады старшынь райвыканкомаў адстаючых раёнаў аб ходзе будаўніцтва школ, абавязаўшы тт. Арцемкова і Гершона ўстанавіць чарговасць выкліку гэтых раёнаў.

5. За самавольнае змяншэнне ўстаноўленага СНК БССР задання па вырабу школьных парт пры заключэнні дагавароў з заводамі абвясціць вымову загадчыкам аддзелаў асветы: віцебскага — т. Ралжанскаму, гарадоцкага т. — Гендалю, магілеўскага — т. Петрухінай, мазырскага — т. Рамановічу (акрана) і Ельскага раёна — т. Ільенкоўскаму, а таксама загадчыку Бягомльскага раёна т. Пінхасіку за незаключэнне да гэтага часу дагавору на выраб абсталявання для школ.

6. Папярэдзіць тт. Дварэцкага (Белдрэў), Усхопава (Белдрэўпрамтрэст), Ваўчка (Белкалеспрамсаюз) і Рэвінскага (НК мясппром), што заданне СНК БССР па вырабу школьных парт і іншай мэблі ў вызначаных размеры павінна быць выканана ў вызначаны СНК БССР тэрмін — 15 жніўня.

7. Старшыні Белметалпрамсаюза т. Бязносаву абвясціць вымову за невыкананне плана выпрабу петляў для парт і дрэнную іх якасць і прапанаваць яму выканаць заданне да 15 жніўня, забяспечыўшы належную іх якасць.

8. Лічыць недапушчальным з боку народнага камісара асветы т. Дзякава неперадачу да гэтага часу заводам Белдрэў чарцяжоў на выраб мэблі для школ, несвоечасовае атрыманне з заводаў выробленых парт і мэблі, а таксама непрыняцце да гэтага часу мер у адносінах загадчыкаў раёна, зусім не заключыўшых ці заключыўшых дагаворы на выраб мэблі для школ з парушэннем пастановы СНК БССР па гэтаму пытанню.

Прапанаваць тав. Дзякаву ліквідаваць указаныя недахопы, мабілізаваўшы апарат НКАсветы на аказанне тэхнічнай і іншай дапамогі адстаючым раёнам, устанавіўшы штодзённае аператыўнае кіраўніцтва кожным раёнам, забяспечыўшы прадстаўленне СНК БССР 17 жніўня даныя аб ступені гатоўнасці школ па кожнаму раёну.

9. Прапанаваць Дзяржплану, НКАсветы і НКФінансаў БССР вырашыць у аднадзенны тэрмін усе пытанні, звязаныя з будаўніцтвам школ (фінансы, будматэрыялы і інш.).

Старшыня совета народных камісараў БССР М. ГАЛАДЗЕД.

Кіраўнік спраў совета народных камісараў БССР І. ЛУК'ЯНЧЫК.

АБ ХОДЗЕ БУДАЎНІЦТВА СТАЛІНСКІХ ШКОЛ У г. БАРЫСАВЕ

ПАСТАНОВА СОВЕТА НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ БССР

Совет Народных Камісараў БССР лічыць зусім недапушчальным, калі старшыня барысаўскага гарадскога совета т. Жуцяеў пры яўным зрыве будаўніцтва сталінскіх школ у г. Барысаве (на 5 жніўня толькі 79 проц. гатоўнасці) і непрыступленні да гэтага часу да ўкладкі лесвічных ступеняў, — адмовіўся выехаць на будаўніцтва школ з упаўнаважаным ЦК КП(б)Б і СНК БССР т. Лапцёвым, матывуючы свой адказ нежаданнем патраціць свой выходны дзень.

Выходзячы з гэтага, Совет Народных Камісараў БССР пастанаўляе:

1. За незабеспячэнне выканання дырэктывы партыі і ўрада аб сканчэнні будаўніцтва школ у тэрмін абвясціць вымову старшыні барысаўскага горсовета тав. Жуцяеву, папярэдзіўшы яго, што калі будаўніцтва школ не будзе скончана да 20 жніўня, ён будзе аддан пад суд.

2. За няяўку па выкліку на пасяджэнне СНК абвясціць вымову загадчыку барысаўскага раёна тав. Слуцкаму і папярэдзіць, што пры паўтарэнні такіх выпадкаў ён будзе адхілен ад работы, як парушальнік совецкай дысцыпліны.

Старшыня Совета Народных Камісараў БССР М. ГАЛАДЗЕД.

Кіраўнік спраў Совета Народных Камісараў БССР І. ЛУК'ЯНЧЫК.

11 жніўня 1936 г.

ТОЛЬКІ 25 ПРОЦАНТАЎ...

Для будаўніцтва Янаўскай школы, Свяцілавіцкага раёна, патрэбна 350 кубаметраў круглага лесаматэрыялу і 150 кубаметраў дошак. Увесь гэты матэрыял ужо даўно загатоўлен і ляжыць за 30 кілометраў ад Янава ў Чачэрскім леспрамгасе.

«Калі наблізіўся ўрадавы тэрмін сканчэння пабудовы школы, агледзеліся, што школа гатова толькі на 25 проц., а лесаматэрыял усё яшчэ не вывезен.

Увесь час старшыня РВК Науменка вёў таргі на вывазку матэрыялу. Тым часам лес ляжаў не акораны і псаваўся, а школа не будавалася.

Усё кіраўніцтва раённых арганізацый школьным будаўніцтвам выражаецца ў тым, што бюро райкома дае дырэктывы старшыні РВК, апошні штампуе нарады сельсоветам на высылку падвод, сельсоветы-ж, у сваю чаргу, гэтых нарадаў не выконваюць...

Пабудова Янаўскай школы не забяспечана і рабочай сілай. Замест патрэбных 30 рабочых працуе толькі 8. Не хапае кваліфікаваных цесляроў і муляроў.

Тэхнікі-будаўнікі Музыкін і Куланоўскі школьнымі пабудовамі не кіруюць, а толькі наязджаюць «на гастролі».

Так будуюць школы ў Свяцілавіцкім раёне.

П. ЯЗЕРСКІ.

Пабудовай ніхто не кіруе

Толькі нядаўна пачалі рамантаваць школы ў Старадарожскім раёне. Асабліва марудна рамантуюцца Дараганаўская, Языльская і Карназоўская школы.

З усяго раёна толькі адзін Старадарожскі сельсовет скончыў у тэрмін рамонт школ.

Пабудова новай Крынкаўскай школы на 160 месц выканана толькі на 55 процантаў.

Загадчык райана Гарбаленя паехаў у водпуск. Школьным будаўніцтвам у Старадарожскім раёне ніхто не кіруе.

К. ДАМАРАД.

Абяцанні, якія не выконваюцца

(Пісьмо курсанта АБВШ)

Пасля сканчэння ў 1933 годзе Мар'іна-Горскага сельскагаспадарчага тэхнікума я быў накіраван на працу ў Прыямінскую МТС, Барысаўскага раёна. Папрацаваў там да лістапада 1934 года, пакуль мяне не прызвалі ў рады РСЧА. Водпускам за 1933 год не карыстаўся, бо з-за недахопу людзей дырэктар МТС перанёс мой водпуск на зіму 1934 года. З прычыны-ж уходу ў армію мне яго скарыстаць не давялося. Пры канчатковым-жа разліку з МТС грошы за нескарыстаны водпуск не атрымаў.

Па гэтаму пытанню я некалькі разоў пісаў у МТС. Спачатку дырэктар Хоміч усё абяцаў мне днямі выслаць, потым зусім пакінуў адказваць на мае пісьмы. Тады я звярнуўся ў ЦП саюза, адтуль атрымаў адказ, што грошы МТС будуць высланы. Аднак і дагэтуль МТС не плаціць.

Н. І. САВАЙТАНАЎ.

[[LEFT3]]

У ДАПАМОГУ ЧЫТАЧУ

ІСПАНІЯ

ДАВЕДКА

У склад Іспаніі ўваходзіць большая частка Пірынейскага паўвострава, Балеарскія астравы (у Міжземным моры), Канарскія астравы (у Атлантычным акіяне), калоніі: Іспанскае Марока, Іспанская Гвінея і інш. Плошча матэрыковай часткі Іспаніі складае 492.920 кв. км.

Галоўныя гарады Іспаніі: Мадрыд — 897.000 чал.; Барселона — 1 мільён чал., Валенсія — 334.000 чал., Севілья — 233.000 чал.

Іспанія падзелена на 50 правінцый. Найбольш густа населенымі правінцыямі з'яўляюцца Барселона, Біскайя, Мадрыд, Гіпускоа, Пантэведра. Агульнае насельніцтва Іспаніі (з астравамі) складае некалькі больш 24 мільёнаў чалавек (без калоній).

Большую частку насельніцтва Іспаніі складаюць касцільцы (каля 17 мільёнаў чалавек). Астатняе насельніцтва: каталонцы (каля 4,7 млн.), галісійцы (2 млн.), баскі (каля 600 тысяч).

Сельская гаспадарка з'яўляецца асноўным заняткам пераважнай большасці насельніцтва. Памешчыкі ўладаюць 65 проц. усёй зямлі. Паміж памешчыкамі і арандатарамі да гэтага часу захаваліся сярэдневяковыя формы адносін. Памешчыкі могуць у любы час сагнаць арандатара з зямлі. Значна распаўсюджаны іздольшчына і баршчына. Перажыткі феадалізма ў аграрных адносінах моцна тармозяць развіццё сельскай гаспадаркі ў Іспаніі.

Іспанская прамысловасць развіта слаба. Найбольш развітымі галінамі прамысловасці з'яўляецца харчовая, тэкстыльная, горная, хімічная. Металургічная прамысловасць, якая атрымала ў час сусветнай вайны значнае развіццё, у сучасны момант перажывае жорсткі крызіс.

Найбольш буйнымі прамысловымі раёнамі з'яўляюцца Каталонія, Астурыя, Біскайя, Кардова, Хаен, Сарагоса.

Агульны лік іспанскіх рабочых каля двух мільёнаў.

Чыгуначны транспарт адзін з самых адсталых у Еўропе. 2/3 чыгунак знаходзіцца ў руках прыватных кампаній.

Значны ўплыў замежнага капітала ў іспанскай эканоміцы. Гэта выражаецца ў знешняй запазычанасці Іспаніі, ва ўдзеле замежнага капітала ў знешнім гандлі (на першым месцы знаходзіцца ЗША, Англія, Германія, Францыя), у здабываючай і апрацоўваючай прамысловасці, у чыгунках, банках і іншых галінах гаспадаркі Іспаніі.

***

У красавіку 1931 года была звергнута манархія Бурбонаў (кароль Альфонс XIII), а ў снежні таго-ж года ўстаноўчы сход абвясціў рэспубліку. Буржуазны ўрад, які прышоў да ўлады, не вырашыў ні адной з задач буржуазна-дэмакратычнай рэвалюцыі. Астрэйшыя пытанні рэвалюцыі (аграрнае, нацыянальнае, рабочае) не атрымалі свайго вырашэння. Контррэвалюцыйныя элементы шырока скарысталі свабоду дзейнасці сваіх арганізацый і зараз-жа пасля рэвалюцыі пачалі рыхтавацца да захопу ўлады.

У кастрычніцкіх баях 1934 года іспанскі пролетарыят пацярпеў паражэнне. Гэта няўдача была часовай, бо неўзабаве пачынаецца хуткі ўздым рэвалюцыйнага руху.

***

Палітычныя партыі:

«Канфедэрацыя правых аўтаномных арганізацый» (скарочана «СЭД») стварылася ў 1933 г. шляхам аб'яднання памешчыцкіх, царкоўных і фашысцкіх арганізацый. Узначальваецца вядомым фашыстам Хіль Роблесам.

У «СЭДА» ўваходзяць: фашысцкая партыя «народнага дзеяння» (яна аб'ядноўвае памешчыкаў і частку фінансавай буржуазіі) і партыя «каталіцкага дзеяння». Апошняя знаходзіцца непасрэдна пад кіраўніцтвам іспанскага архіепіскапа.

«СЭДА» абапіраецца на кулацтва і карыстаецца вядомым уплывам сярод адсталых пластоў вёскі.

«Іспанская фаланга» — блізкая да гітлераўцаў фашысцкая партыя. Узначальваецца сынам былога дыктатара Прымо-дэ-Рывера.

«Радыкальная партыя» — партыя буйнай буржуазіі, заснаваная былым анархістам Лерусам.

«Рэспубліканская левая». На чале стаіць прэзідэнт Асанья. Аб'ядноўвае дробнабуржуазныя і інтэлігенцкія масы. Уваходзіць у народны фронт.

«Рэспубліканскі саюз» — былое левае крыло радыкальнай партыі, якое адкалолася ад яе ў 1934 годзе. Лідэр партыі Марцінес Барыос.

«Эскера» — каталонская ўрадавая лева-нацыяналістычная партыя. Узначальвае партыю Компаніс.

«Анарха-сіндыкалісты» карыстаюцца яшчэ значным уплывам сярод іспанскіх рабочых. Анарха-сіндыкалісцкая «Нацыянальная канфедэрацыя працы» аб'ядноўвае звыш 560 тысяч чалавек.

«Соцыялістычная партыя» — на чале яе стаіць Прыэто. Налічвае каля 70 тысяч чалавек. Лідэрам левага крыла партыі з'яўляецца Ларго Кавальеро.

Комуністычная партыя заснавана ў 1920 годзе. Карыстаецца вялікім уплывам. Колькасць партыі хутка ўзрастае. У сучасны момант партыя налічвае звыш 100 тысяч членаў. Генеральным сакратаром партыі з'яўляецца Хосе Дзіас.

***

У склад народнага фронта ўваходзяць наступныя партыі і арганізацыі: рэспубліканская левая (партыя прэзідэнта Асанья), рэспубліканскі саюз (партыя Марцінеса Барыоса), Эсвера (рэспубліканская левая Каталоніі), соцыялістычная партыя, комуністычная партыя, аб'яднаны саюз моладзі і аб'яднаныя профсаюзы.

***

Царква карыстаецца ў Іспаніі велізарным уплывам. Трэцяя частка ўсяго нацыянальнага багацця Іспаніі знаходзіцца ў руках царквы. У краіне 50 тысяч цэркваў, 15 тысяч каплічак і 4.500 манастыроў. Школ-жа ўсяго 27 тысяч. У Памплоне адна царква прыходзіцца на кожныя 348 чал., а школа на 800 чалавек. Царкоўныя капіталы ўкладзены ў банкі, чыгункі, прамысловыя і гандлёвыя прадпрыемствы. Велізарны ўплыў царквы і ў школах, дзе каля 9 тысяч папоў выступаюць у ролі выкладчыкаў.

***

Іспанскае Марока — самая значная іспанская калонія ў Афрыцы. На яе тэрыторыі жыве каля 450 тысяч рыфаў. Яны вядуць паўкачавы вобраз жыцця. Стратэгічнае значэнне Іспанскага Марока вельмі вялікае, бо гэта калонія размешчана пры ўваходзе ў Міжземнае мора. У свой час Францыя, апасаючыся ўнядрэння Германіі ў Марока, заключыла з Іспаніяй дагавор (27 лістапада 1912 г.), дзе было агаворана наступнае: «Іспанія абавязуецца не прадстаўляць і не ўступаць ні пад якім выглядам, нават часова, свайго права на ўсю або на частку тэрыторыі, якая знаходзіцца пад яе ўплывам».

***

Балеарскія астравы — група астравоў, якая знаходзіцца ў заходняй частцы Міжземнага мора. Майорка і Мінорка — два галоўных астравы. Насельніцтва астравоў каля 350 тысяч чал. Галоўны горад вострава Майоркі — Пальма, а Мінорскі — Маон.

***

Каталонія — знаходзіцца на паўночным усходзе Іспаніі. Налічвае каля 2,5 млн. жыхароў. Галоўны горад — Барселона. У Каталоніі сканцэнтравана больш палове апрацоўваючай прамысловасці краіны і каля трэці ўсяго іспанскага пролетарыята. Каталонскі сепаратысцкі рух узнік даўно і не спыняўся да апошняга часу. Пры рэспубліцы Каталонія атрымала аўтаномію. Пасля кастрычніцкіх баёў 1934 г. аўтаномія была скасавана і аднаўлена ў 1936 годзе пасля перамогі народнага фронта.

(«Кр. звезда»).

СТРАТЫ НА ІЛЬНОЎБОРЦЫ

Велізарны ўчастак поля ў калгасе «Маяк», Сар'янскага сельсовета, Дрысенскага раёна, пакрыт ільном. Добры ўрадзіў сёлета лён. Здалёку чуцен шум трактара «Інтэрнацыянал», які цягне ільноцерабілку «ВНІІЛ-5».

За работай ільноцерабілкі ўважліва сочыць група людзей. Сярод іх прыбыўшы ў калгас старшыня Совета Народных Камісараў БССР тав. Галадзед, старшыня Полацкага акрвыканкома тав. Свірыдаў і рад акруговых і раённых работнікаў.

Прыбыўшыя ўбачылі, што ільноцерабілка вельмі дрэнна ўбірае спявыя ільну, абівае, і выкідае на зямлю многа ільнонасення. Страты вялікія.

Тав. Галадзед улез на трактар і пачаў уважліва наглядаць работу ільноцерабілкі. Ён некалькі раз спыняў трактар. Потым паміж тав. Галадзедам і ільноцерабільшчыкам т. Цяста адбылася наступная гутарка:

— Вельмі дрэнна, таварышы, вы працуеце, многа псуеце такога дарагога прадукту, як лён, — заявіў тав. Галадзед.

— Верна, тав. Галадзед, убіраем мы дрэнна, ільну псуем не мала. Але гэта віна ільноцерабілкі.

— Хто рэгуляваў гэту ільноцерабілку і ці бываюць на полі ў часе вашай работы таварышы з МТС?

— Машыну адрэгулявалі ў нашай Дрысенскай МТС, а да нас на поле толькі што прыязджаў механік тав. Грынько.

— Чым-жа дапамог вам тав. Грынько, каб ільноцерабілка працавала добра?

— Грынько сказаў, што лепш ільноцерабілку направіць нельга, а дырэктар МТС т. Крупеня ўказаў нам, што лён трэба працягваць убіраць восьтак, як вы бачыце.

— А дырэктар МТС быў у вас на полі ў часе работы?

— Не, не бываў.

— Ну дык скажыце свайму механіку Грынько, што ён нікудышні механік, раз ён сцвярджае, што гэта машына вінавата, а не ён, які не асвоіў машыну і, відаць, у тэхніцы такіх машын нічога не разумее. Вас я прашу, таварышы, спыніць ільноўборку, пакуль не прывядуць у парадак ільноцерабілку. Аб гэтым зараз-жа перадайце дырэктару МТС па тэлефону і скажыце яму, што траціць ураджай мы не маем права, бо гэта ёсць дзяржаўнае злачынства.

Праз некалькі хвілін пасля гутаркі з ільноцерабільшчыкам сустракаем сакратара Дрысенскага райкома КП(б)Б т. Кацельнікава. Ён расказвае аб ходзе ўборкі па раёну, асабліва аб уборцы ільну. РК і РВК вядуць барацьбу з дрэннай якасцю ўборкі, аднак некаторыя работнікі МТС і, нават Наркамзема БССР у гэтым пытанні займаюць няправільную пазіцыю.

Справядлівыя патрабаванні калгаснікаў, каб машына ўбірала не горш, чым ручным спосабам, гэтыя таварышы расцэньваюць як тэндэнцыі накіраваныя да зрыву механізацыі сельскай гаспадаркі. Дырэктар МТС проста заяўляе, што райком, які патрабуе чыстай уборкі, без страт — «супроць машын». Інструктар Наркамзема БССР, які прыязджаў, бачыў дрэнную работу гэтай-жа машыны ў адным з калгасаў, заявіў што машына лепш працаваць не будзе.

Тав. Галадзед яшчэ раз падкрэсліў, што гэта людзі, якія нічога не разумеюць у тэхніцы сельскагаспадарчых машын і таму свядома, або несвядома ўзводзяць паклёп на нашы совецкія машыны і праяўляюць бестурботныя, антыдзяржаўныя адносіны да сталінскага ўраджаю.

Трэба дадаць, што ходам ільноўборкі мала цікавіцца не толькі сельсовет, але і кіраўнікі калгаса.

Наркамзем БССР і полацкія акруговыя арганізацыі павінны зрабіць адпаведныя вывады ў адносінах да механікаў і іншых спецыялістаў, якія дрэнна працуюць, дрэнна асвоілі тэхніку сельскагаспадарчых машын і гэтым наносяць шкоду сельскай гаспадарцы.

ПАДАРОЖНЫ.

Звяно Лапенкі здае лён 22 нумарам

ПОЛАЦК. (Ад кар. «Звязды»). Уся работа па апрацоўцы ільну ў звяне Ульяны Лапенка праходзіць канвеерам. Пятага жніўня пасля мочкі разаслан апошні лён, а 10 жніўня нагружана першая партыя ў 80 кулёў для прасушкі. На гэту работу вылучан вопытны 60-ці гадовы калгаснік Алексей Лапенка.

Для сушкі ільну падрыхтаваны альховыя і бярозавыя дровы. Сушка працягваецца 16 гадзін.

Для мяцця ўстаноўлена конная мялка. Калгаснікі звяна цвёрда ведаюць месца сваёй работы.

Высушаную трасту, да падачы ў мялку, падсартоўваюць Надзя Луферава і Алеся Лапенка. Яны трасту раўняюць і раўнамернымі жменямі кладуць на лаўку. У мялку трасту падае сам брыгадзір Мікола Глазкін. Жменя трасты паміж вальцамі прапускаецца 4—5 разоў.

Лапенка Ульяна, Быхавец і П. Глазкіна мятыя жмені трасты тут-жа раўняюць, абцягваюць іх і вытрэпваюць кастрыцу. Апрацаваная начарна траста тут-жа складзецца ў пучкі і кладзецца ў асобнае месца для адлежкі, пасля чаго з яе пачынаецца трапанне ільновалакна. Трапаць будуць на машыне «Санталава».

У першы дзень мяцця ў пуню, дзе працуе звяно, сабраліся калгаснікі паглядзець на валакно Ульяны Лапенка. Тут-жа калгаснікамі было адлічана 1800 сцяблоў, якія былі зміты ўручную і атрэпаны. Пасля апрацоўкі валакно зважылі і аказалася 1800 сцяблоў далі 104 грамы валакна.

— Вось гэта, дык лянок! Тут будзе больш тоны валакна з гектара, — заявілі калгаснікі.

Праз два дні звяно павязе на пункт першы цэнтнер ільновалакна. Усё валакно звяно мяркуе здаць дзяржаве не ніжэй 22 нумарам.

Адначасова з апрацоўкай ільну распачата здача трасты. 10 жніўня на Шуляцінскі ільнозавод, Рассонскага раёна здана 256,5 кілограма трасты. Траста прынята 2 нумарам.

Д. МАЛЕВІЧ.

МАЛАТАРНІ ПРАСТОЙВАЮЦЬ

ГАРАДОК. (Ад спецыяльнага карэспандэнта «Звязды»). Гарадоцкі раён па ўборцы і хлебапастаўках заняў апошняе месца ў рэспубліцы. На 5 жніўня па раёну зжата 79,4 проценты збожжавых, засціртавана 89,8 проц. і абмалочана 28 процантаў. План хлебапаставак выканан на 29 процантаў.

Адставанне па ўборцы і хлебанастаўках тлумачыцца тым, што гэтай справай, таксама, як і малацьбой, у раёне не кіруюць.

Малатарні Гарадоцкай МТС выйшлі на ўчасткі з вялікім спазненнем. Многія з іх зусім не адрамантаваны і зараз прастойваюць. У калгасе імя Валадарскага малатарня прастаяла чатыры дні. Прычына простая — малатарня была накіравана ў калгас не адрамантаванай і не адрэгуляванай. Такія-ж факты мелі месца і ў радзе іншых калгасаў. Бяздзейнасцю МТС карыстаюцца класавыя ворагі, якія імкнуцца сарваць, або зацягнуць збожжапастаўкі.

Аднаасобнікі павінны здаць па збожжапастаўках 267 тон. На 9 жніўня план выканан імі ўсяго на 7 проц. У большасці сельсоветаў абмалот збожжа аднаасобнікамі не арганізаваны.

Калі ў старшыні Боліцкага сельсовета тав. Буткевіча запыталі, як выконваюць збожжапастаўкі аднаасобнікі, ён толькі развёў рукамі і адказаў:

— Пра аднаасобнікаў мы і забылі.

В. АСТРОЎСКІ.

ТРАКТАРЫСТЫ-СТАХАНАЎЦЫ

ДЗЯРЖЫНСК. 6 жніўня знатныя стаханаўцы Дзяржынскай МТС тт. Шаленік і Шакаль устанавілі рэкорд на ворыве. За 18 гадзін работы ў калгасе «Прабуджэнне», Станькаўскага сельсовета на трактары «ЧТЗ» яны ўзаралі 35 гектараў.

— Новымі рэкордамі сустрэнем гадавіну стаханаўскага руху, — заявілі трактарысты.

Б. БІРУЛЯ.

Спаборніцтва перадавых трактарыстаў

Адна з лепшых трактарных брыгад БССР — брыгада тав. Чэчыка з Хоцімскай МТС заключыла сопыялістычны дагавор з перадавой брыгадай Зоні Рачок, Копыльскай МТС.

Даць у сярэднім на трактар у 1936 годзе 1200 гектараў ворыва— вось асноўны пункт дагавору.

На 10 жніўня брыгада тав. Чэчыка ў сярэднім на кожны трактар дала 592 гектары.

Лепшы трактарыст рэспублікі тав. Чубакоў узараў на сваім трактары 760 гектараў, а трактарыст тав. Ячменёў—650 гектараў. Апрача таго т. Чубакоў выцерабіў на ільноцерабілцы «ВНІІЛ-5» 46 гектараў, а Ячменёў — 68 гектараў.

Брыгада тав. Чэчыка ва ўсебеларускім спаборніцтве трактарных брыгад пакуль займае першае месца.

НА ЗДЫМКУ: творы керамічных вырабаў новабарысаўскай арцелі «Чырвоны Кастрычнік».

МАЙСТРЫ СКУЛЬПТУРНЫХ ВЫРАБАЎ

Па знадворнаму выгляду памяшканне новабарысаўскай ганчарнай арцелі «Чырвоны Кастрычнік» не вабіць сваім харастом. Калісьці тут гаспадарыў уласнік Мазо, які эксплаатаваў 14 наймітных рабочых.

У мастацтве ганчарных вырабаў [illegible] царскай Расіі.

Зараз тут працуе прамысловая арцель, якая аб'ядноўвае каля 100 чалавек, а прадукцыя яе вядома ў буйнейшых цэнтрах Савецкага Саюза.

Замест ранейшых гладышоў, якія заўсёды [illegible] сялянскіх [illegible], зараз у арцелі вырабляюцца самыя рознастайныя вырабы, з высокім мастацкім афармленнем, [illegible] настольныя прыборы — усяго да 200 відаў.

Вабяць сваёй прыгожасцю выпіснутыя адпаліраваныя на глінянай дошцы мастацкія малюнкі ў рознастайнай, з густам падабранай афарбоўцы, малюнкі: «На варце», «Алень», «Замак», вазоннікі з гербам БССР, кветнікі, гліняныя і гіпсавыя статуйкі, пасуда ў грэчаскім стылі, розныя цацкі.

Характэрна, што гэта каштоўная самадзейная мастацкая творчасць развіваецца ў арцелі без усякай садзейнасці і дапамогі. У асваенні арцеллю мастацкіх вырабаў «не вінаваты» ні скульптары, ні спецыяльныя арганізацыі, існуючыя для таго, каб дапамагаць развіццю мастацкай самадзейнай творчасці. [illegible] дазваляе такой «роскашы».

План арцель недавыконвае таму, што не адпускаецца ёй дастаткова гіпсу і свінцу для глазуры.

Арцелі не дапамагаюць раённыя арганізацыі, нават мала хто ведае аб яе існаванні. Старшыня арцелі многім раённым установам паабіваў парогі, просячы, каб яму далі чалавека для вядзення культурна-асветнай работы, але так і не дабіўся ніякіх рэзультатаў.

Я. ІВАШЫН.

ЗА ПРАВАЛ ПЛАНА ЗНЯТ З РАБОТЫ ДЫРЭКТАР ЗАВОДА ІМЯ МОЛАТАВА

Нарком мясцовай прамысловасці БССР тав. Балцін выдаў загад, у якім адзначаецца поўны зрыў плана выпуску піяніна барысаўскім заводам імя Молатава. Зусім нядаўна ў «Звяздзе» пісалася аб тым, што завод імя Молатава на працягу 2-х год ніяк не можа асвоіць масавы выпуск піяніна. Згодна ўстаноўленага плана, у гэтым годзе павінна быць выпушчана 200 піяніна, а за першае паўгоддзе выпушчана толькі 6. Гэта, аднак, не перашкодзіла былому дырэктару завода т. Багрыноўскаму пісаць і гаварыць аб «вялікіх перамогах» (газета «Рабочий»).

У загадзе наркома адзначаецца, што дырэктар завода тав. Багрыноўскі, спасылаючыся на розныя аб'ектыўныя прычыны, самавольна знізіў дзяржаўны план, устанавіўшы сабе план у 20—30 піяніна замест 200.

Загадам наркома дырэктар завода імя Молатава тав. Багрыноўскі з работы знят. Таксама знят з работы начальнік цэха піяніна Іваноў. Інжынеру Слуцкаму за бяздзейнасць абвешчана вымова. Дырэктарам завода прызначан тав. Жыцельзейф.

АБ ХВАЛЕБНЫХ ГІМНАХ І ОЧКАЎЦІРАЛЬНЫХ ЛІЧБАХ

Днямі гомельскі радыёвузел перадаваў выступленне начальніка планавага аддзела Гомсельмаш т. Гелера аб «вялікіх перамогах» прадпрыемства па выпуску тавараў шырспажыву. Гэтыя гімны Гелера без усякіх каментарыяў былі змешчаны ў гомельскай газеце «Палеская праўда». Якія-ж гэта перамогі?

Па гадавому плану завод павінен выпусціць прадукцыі шырспажыву на 250 тыс. рублёў. Фактычна-ж за 6 месяцаў выпушчана на 256 тыс. рублёў. Заніжаны план, спушчаны Галоўсельмашам, на заводзе праштампавалі і зараз тут казыраюць сваімі «перамогамі». Больш таго, на 1936 год заводу «запланавана» значна меншая лічба, чым у мінулыя гады. У 1934 годзе выпусцілі прадукцыі шырспажыву на 373 тыс. рублёў, на 1935 год план быў у 350 тыс. рублёў, выканан-жа на 397,8 тыс. рублёў.

Гэтыя лічбы з'яўляюцца лепшым доказам, як Гомсельмаш (дырэктар Генкін, сакратар парткома Кацман, заўком Станкевіч) займаюцца очкаўцірацельствам і ўводзяць у зман грамадскасць.

Не менш цікавым з'яўляецца пытанне асартыменту. Два гады таму назад у кожным цэху былі спецыяльныя брыгады па вырабу прадметаў шырспажыву з адыходаў. Асартымент быў даволі багаты. Выраблялі крэслы, табурэткі, сталы, судзікі, шахматныя столікі, балецштукарныя цвікі, юшкі для комінаў, дзверцы для печаў, утулкі для колаў, граблі жалезныя і інш. Сёлета-ж асартымент звузілі да двух прадметаў (вуллі, замкі). Засталася толькі адна брыгада па вырабу замкоў.

Да сённяшняга дня на складзе валяюцца 250 дзіцячых дрызін. З-за невялічкай дробязі (тумаьага клею) гэту ходкую дзіцячую цацку нельга выпусціць на рынак.

На заводзе безліч адыходаў як драўляных, так і жалезных. Дырэктар завода тав. Генкін абавязаўся даць у другім паўгоддзі на 300 тыс. рублёў прадметаў шырспажыву. Гэтыя лічбы яўна заніжаныя. Гомсельмаш можа выпусціць значна больш прадукцыі і рознастайнага асартыменту.

ТУРКОЎ, КАЛАМІЕЦ.

АГІДНАСЦІ У ПОЛАЦКІМ ДОМЕ АДПАЧЫНКУ

(Пісьмо адпачываючых)

Дрэнна працуе полацкі дом адпачынку, які знаходзіцца ў Рудні, каля Фарынава. У рабоце дома няма ніякай планавасці, няма і дакладнасці. Крытыка ў гэтай установе не ў пашане. Апошні нумар насценгазеты выпушчаны ў маі. На другі дзень пасля выпуску газеты, 10 ліпеня, быў склікан агульны сход адпачываючых, які насіў чыста афіцыяльны, інфармацыйны характар. Былі ўведзены да нашага ведама правілы ўнутранога распарадку, рэжым дня. Тут-жа дырэктар дома тав. Гельфанд даў зразумець, што адпачываючым строга забараняецца ўсякае, якое-б яно ні было ўмяшанне ў гаспадарчыя справы дома.

Дырэктар Гельфанд вядзе сябе па-саноўнаму, як сапраўдны бюракрат, зусім адарваны ад адпачываючых.

Культработнік Маневіч — чалавек малапісьменны, без усякай ініцыятывы, без арганізатарскіх здольнасцей, не карыстаецца ніякім аўтарытэтам, да нельга грубы. Калі не лічыць некалькі няўдалых кінопастановак, ніякай культурна-масавай работы не праводзіцца. Кніг у бібліятэцы мала, а многія трэба выкінуць. Газеты выпісваюцца, але палова іх затрымліваецца ў дырэктара.

Меню ў сталоўцы аднастайнае і дрэннае. Адпачываючыя жадаюць атрымаць смачнае, добраякаснае харчаванне, а не кіслы твораг і гнілыя яйкі, якія нам давалі неаднаразова.

Камплектаў пасцельнай бялізны мала. За 12 дзён прабывання ні разу не змянілі пасцельнай бялізны. Праз лазню ўсе адпачываючыя не прапушчаны, бо працавала яна два разы, а прапускная здольнасць не складае 25 чалавек.

Цеснатa ў пакоях страшэнная. Там, дзе можна размясціць 10—12 чалавек, змяшчаюць 20 і больш.

Трэба адзначыць, што полацкія работнікі рэспубліканскі дом адпачынку зрабілі сваім, полацкім. Нарсуддзя Рухман жыў у доме з жонкай і сынам цэлы месяц, карыстаўся асаблівай увагай, атрымліваючы падвойныя порцыі. Абрамзон — работнік унутгандлю — жыве тры чаргі. Варабейчык (гортранс) жыве без пуцёўкі. Жонка сакратара акрпрофсовета Баркана жыве ў доме з двума дзецьмі адну чаргу, потым атрымлівае пуцёўку на наступную. Да яе на цэлы месяц прыязджае сам Баркан.

Пракурор Шабашаў прыязджае перад выходным днём з жонкай і дачкой, праводзіць тут па двое сутак, а жонка з дачкой застаецца яшчэ на некалькі дзён. Разам з Шабашавым прыязджаюць старшыня акрпрофсовета Файнберг з жонкай, заг. спецсектарам райвыканкома Казлоў з жонкай і дачкой і шмат іншых.

Дырэктар Гельфанд не здолен забяспечыць добрую работу падпарадкаванага яму дома адпачынку. Неабходна аднавіць кіраўніцтва, а таксама неадкладна зрабіць дасканалую гаспадарчую рэвізію.

М. Сцяпанаў, Туркоўская, Макарава, Маркава, Галец, Вашука, Рыпінскі, Тарноўская, Шыфрына, Троіна, Лявіцкая і інш., усяго 50 подпісаў.

А. Косарэў, В. Бубекін, Е. Файнберг

Апошняя сустрэча з А. М. Горкім

Алексей Максімавіч, прыехаўшы з Крыма, запрасіў нас да сябе пагутарыць.

Незадоўга перад гэтым закончыўся X з'езд комсамола. На з'ездзе многа гаварылася аб недахопах літаратуры. За работамі з'езда Алексей Максімавіч сачыў з вялікай цікавасцю. Ён двойчы зварачаўся да з'езда са страсным заклікам, — пісаў аб тым, што комсамол павінен быць актыўнай сілай у рабоце літаратараў і іх арганізацый. Натуральна, што Горкі, які праяўляў заўсёды вялікую цікавасць да работы комсамола, захацеў выслухаць нашу інфармацыю і падзяліцца з намі сваімі мыслямі аб выхаванні моладзі і аб нашым далейшым удзеле ў развіцці совецкай літаратуры.

Мы спяшылі да назначанага часу. На дачы сустрэў нас П. П. Кручкоў. Ён тут-жа запрасіў нас у габінет Алексея Максімавіча. Падняўшыся на другі паверх мы пайшлі ў невялікі пакой. Алексей Максімавіч сядзеў за сталом і чытаў рукапісы. Просты стол, пакрыты цёмна-зялёным сукном, быў імі літаральна завален.

Убачыўшы нас, Алексей Максімавіч падняўся з крэсла, ветліва прывітаўся і шырокім жэстам запрасіў сесці.

— З прыездам, Алексей Максімавіч. Як дабраліся?

— Цудоўна, цудоўна даехаў. А дарогі? Якія дарогі. Кагановіч быццам пераўтварыў іх. Чыстата. На вакзалах рамонт. Ніколі такіх дарог у нас не было, ніколі. Ды я-ж ведаю старыя расійскія дарогі.

Ноччу сядзеў ля вакна. Бачу— агні, навокал агні. І ў шахтах агні, і ў полі, у табарах агні. Краіна асветлена. Міжволі параўноўваеш электрычныя агні ў калгасах са старой лучынай у вёсцы ранейшых часоў.

Вочы Алексея Максімавіча бліснулі маладым задорам. Ён добрадушна рассмяяўся, разгладзіў вусы і забарабаніў пальцамі па стале.

— Ну, расказвайце, што пасля з'езда? Чым зараз думае займацца комсамол?

Мы падрабязна выклалі яму намеры Цэнтральнага камітэта комсамола. Пазнаёмілі з нашай работай і планамі выпуску дзіцячай літаратуры і стварэння дзіцячай кінематаграфіі. Расказалі аб асветнай рабоце, якую разгортвае зараз саюз. Да ўсіх пытанняў жыцця і работы комсамола Алексей Максімавіч праяўляў жывейшую цікавасць.

Слухаць Алексея Максімавіча можна было гадзінамі. Ён здзіўляў нас меткасцю сваіх характарыстык, глыбінёй і арыгінальнасцю мыслі, рознастайнасцю ведаў.

Аб чым-бы ні ішла гутарка, у Алексея Максімавіча да ўсяго знаходзіліся здзіўляючыя параўнанні, гістарычныя аналогіі. Ён называў дзесяткі імёнаў, расказваў захапляючыя факты.

Але і слухаць умеў Алексей Максімавіч здзіўляюча. Ён быў увесь — увага.

Цікавыя мыслі Алексей Максімавіч выказаў аб падрыхтоўцы культурных кадраў.

— Людзей у нас не хапае. Людзей культурных, людзей адукаваных. Вось што дрэнна.

— Ці нельга знайсці, — гаварыў ён, — чалавек дваццаць — сорак таленавітых, адукаваных студэнтаў, совецкіх інтэлігентаў, нашых людзей? Вось гэту групу свежай моладзі пасадзіць-бы бок аб бок з якой-небудзь арганізацыяй, да прыкладу гаворачы, з Наркомасветы. Гэта група магла-б вывучаць тыя-ж самыя пытанні, якімі займаецца і належыць займацца Наркомасветы. Яна-б з'яўлялася правадніком інтарэсаў моладзі і звязвала-б яе з гэтай установай. А разам з тым з гэтых людзей падрасталі-б будучыя наркомасветаўскія работнікі. З маладых год трэба рыхтаваць людзей да іх будучай работы, тым больш, што ім прадстаіць справа такога вялікага дзяржаўнага маштабу.

Гутарка пераходзіць да надзённых пытанняў літаратуры. Алексей Максімавіч горача рэкамендуе аб'яднаць вакол ЦК комсамола і «Комсомольской правды» групу літаратараў. Ён рэкамендуе таксама падумаць аб выданні новага журнала, у якім павінны друкавацца і пісьменніцкая моладзь і спелыя літаратары.

Гаворачы аб напрамку і тэматыцы журнала, ён указваў:

— Гэта павінен быць журнал, расшыраючы кола ведаў нашай моладзі ў самых рознастайных галінах навукі і жыцця. Вазьміце, да прыкладу, такую тэму: дзеці і гісторыя. Што аб гэтым ведае наша моладзь?

І Алексей Максімавіч расказвае аб знішчэнні дзяцей у крыжовых паходах.

— Калі феадалы і царкоўнікі рушыліся на Ўсход «к гробу господню», народ не пайшоў спачатку за імі. Што-ж яны зрабілі? Яны не знайшлі нічога лепшага, як набраць дзяцей і скласці з іх атрады гэтых «юных крыжаносцаў», якіх і паслалі «к гробу господню». Усе гэтыя дзеці, — а іх было некалькі дзесяткаў тысяч, — загінулі, вядома. Многіх з іх прадалі ў рабства, многія памерлі. Але феадалы свайго дабіліся: за дзецьмі пайшлі дарослыя. Чым закончылася ўся гэта гісторыя з крыжовымі паходамі, вы вядома ведаеце. Хіба гэта не павучальная, не цікавая гісторыя?

— Неаднаразова феадалы, буржуазія для дасягнення сваіх мэт скарыстоўвалі дзяцей. Буржуазія і зараз не сароміцца ў сродках, калі хоча чаго-небудзь дасягнуць.

— А вазьміце сялянскія законы. Хіба не цікава прасачыць, як змяняліся сялянскія законы з часу першых законадаўстваў, ну, хоцьбы з «Русской правды» і да апошніх год царскай Расіі?

Можна браць і філасофскія тэмы, але не з пункту гледжання паглыбленай распрацоўкі спецыяльных філасофскіх праблем, а для таго, каб павысіць цікавасць чытача да сутнасці з'яў жыцця і яе ўсебаковага разумення.

— Чаму, напрыклад, — ухмыляючыся, гаворыць Алексей Максімавіч, — не ўзяць такую фантастычную пакуль тэму? З часам увесь земны шар будзе большэвіцкім. Нарэшце, і ён для большэвікоў будзе малы. Прыдзецца выходзіць за прадзелы земнай сферы. Большэвікі народ такі, — таго глядзі «прызнаюць» Марс, Венеру і іншыя планеты.

Жонка нябожчыка сына Алексея Максімавіча прыйшла запрасіць да стала. Трэба было спусціцца ўніз. Яна клапатліва прапанавала Алексею Максімавічу скарыстаць ліфт, ён аднекваўся, гаварыў, што не так ужо слабы, каб карыстацца ліфтам. Ён падняўся з крэсла, і перад намі быццам ажыў вядомы карынскі партрэт — велізарны, сутулаваты Горкі, абапёршыйся на палку.

Унізе гутарка аднавілася. Мы расказалі Горкаму аб велізарнай цязе да ведаў нашай совецкай моладзі, аб школьніках, аб маладых даравітасцях. Алексей Максімавіч адабральна ківаў галавой.

— Варта было-б падумаць, — сказаў ён, — сур'ёзна падумаць над тым, якім чынам можна аблегчыць выкладанне і ўсваенне мноства складаных навук.

Нагляднасці ў выкладанні ў нас мала. Бо тое-ж, што чалавек бачыць сам, сваімі вачыма, ён куды хутчэй запамінае і ўсвойвае, чым тое, аб чым напісана ў кнігах. Ці здаралася вам калі-небудзь быць у полі і, падняўшыся на гару, бачыць здалёк вёску або горад? Вам адразу кідалася ў вочы царква, размяшчэнне горада, яго сады. А каб расказаць аб гэтым у кніжцы, трэба нямала патраціць працы. Пісьменніку трэба напісаць аб гэтым, а вам прачытаць тры-чатыры старонкі.

Тое-ж самае, па-мойму, і ў навуках. Вазьміце, да прыкладу, вывучэнне пабудовы чалавечага арганізма. Колькі часу трапяць маладыя людзі ў школах, у вузах на тое, каб вывучыць гэту самую штуку! А чаму-б не зрабіць штучнае чалавечае цела — муляж? Бо за мяжой-жа там-сям існуюць такія рэчы, але часцей у нерухомым выглядзе. Хіба нельга зрабіць так, каб у гэтым муляжы ўсе органы рухаліся і працавалі таксама, як яны працуюць у жывым чалавеку? Каб грудную клетку можна было раскрыць, як шафу і адразу ўбачыць, што там ёсць. Вось працуе сэрца, ад яго ідуць артэрыі, па іх бяжыць кроў. Лёгкія ўдыхаюць і выдыхаюць паветра і т. д. Дарэчы, лёгкія можна зрабіць з той гумы, з якой робяць губкі. Дастаткова-ж будзе некалькі разоў паглядзець гэтага штучнага чалавека, каб наглядна пазнаёміцца з такой складанай рэччу, як чалавечы арганізм.

Гэтыя парады Алексея Максімавіча заслугоўваюць самай сур'ёзнай увагі. У прыватнасці, Наркамаховы здароўя варта было-б падумаць над тым, як ажыццявіць горкаўскую мысль у медыцынскіх інстытутах.

Гутарка зноў варочаецца да літаратурных тэм, да жыцця пісьменнікаў.

— А лоўка вы іх на сваім з'ездзе прапясочылі! — ухмыляючыся гаворыць Алексей Максімавіч. — Можа цяпер зарухаюцца. Той-сёй атлусцеў? Гэта зусім справядліва сказана. Працуюць неахайна. Спяшаюцца вельмі.

У гутарцы называюцца імёны, творы. Алексей Максімавіч на памяць прыводзіць прыклады неахайнай работы пісьменнікаў, рэдактароў.

— Вы падумайце толькі. Адзін вядомы літаратар Дабралюбавых пераблытаў. Гаварыў аб нашым Дабралюбаве, аб Нікалаі Александравічу — вядомым рускім крытыку, а назваў яго Александрам. А Александр Дабралюбаў — сектант, мракабес. Другі пісьменнік у васьмінога дзесяць ног знайшоў, скуру, пакрытую луской. Ну, якая-ж у васьмінога луска, ды яшчэ дзесяць ног!.

Алексей Максімавіч добрадушна ўхмыляецца.

Але калі гутарка ідзе аб тых «пісьменніках», якія свае матэрыяльныя інтарэсы ставяць вышэй інтарэсаў творчых, у голасе Алексея Максімавіча гучыць абурэнне.

— Вельмі спяшаюцца самі сябе ў геніяў узводзіць. Трэба было-б вызваліцца саюзу пісьменнікаў ад усяго нягоднага, ад усіх гэтых людзішак, якія толькі перашкаджаюць сапраўдным пісьменнікам працаваць і псуюць справу. Але не ўсё ў нас дрэнна. Не ўсё дрэнна. Вось «Ціхі Дон» — гэта ўжо сапраўдная рэч.

Алексей Максімавіч неаднаразова падкрэсліваў перадавое значэнне совецкай літаратуры і ў сілу гэтага вялікую адказнасць пісьменнікаў за развіццё нашай мастацкай літаратуры.

Цёпла адгукнуўся Алексей Максімавіч аб кніжцы Грэкавай і расказаў аб яе яскравым жыцці. Добры водгук даў ён кнізе Макарэнка «Педагагічная паэма». Гаварыў аб яе велізарным выхаваўчым значэнні, абураўся тым, што ў свой час выдавецкія чыноўнікі яе не хацелі друкаваць.

Алексей Максімавіч звярнуў нашу ўвагу на тое, што для дзяцей у нас няма добрых цацак. І тут-жа расказаў, як зварачаўся да яго вынаходца з мадэлямі новай зацейлівай гульні, як многа ходзіць гэты чалавек па розных установах, і ўсё дарэмна.

...Уключаецца радыё. Ідзе перадача інфармацыі аб падзеях у Еўропе, аб фашыстах, аб іх падрыхтоўцы да вайны. Алексей Максімавіч устае з-за стала, падыходзіць да апарата, напружана слухае перадачу і, вярнуўшыся на месца, гаворыць:

— Ваяваць хочуць. Страшэнная справа. Колькі маладых талентаў загіне! Вось дзе сволач!.. Сваімі рукамі задушыў-бы. Трэба моладзі нашай больш чытаць аб фашыстах, аб гэтых зверах. Напісаны аб гэтым добрыя кнігі.

І ён называе Фойхтвангера, Віл. Брэдэля.

Хутка адзінаццаць. Мы адчуваем, што гаспадар ужо стаміўся. Трэба ад'язджаць. Дагаварваемся аб бліжэйшай сустрэчы, на якой павінны будзем спецыяльна пагаварыць аб дзіцячай літаратуры. Як заўсёды, Алексей Максімавіч вышаў праводзіць нас да дзвярэй і ветліва з намі развітаўся.

Паехалі мы ад яго ў прыпаднятым настроі. Будавалі планы. Абменьваліся ўражаннямі, спадзяваліся праз некалькі дзён пабачыцца зноў.

Але больш не давялося пабачыцца нам з Алексеям Максімавічам.

Праз два дні грып зваліў яго ў пасцель. А праз дваццаць дзён перастала біцца сэрца вялікага пісьменніка і чалавека.

***

Горкі быў сапраўдным, шчырым другам нашай моладзі, яе чулым, уважлівым настаўнікам.

Комсамол, следуючы ва ўсім вучэнню вялікага Сталіна, заўсёды знаходзіў падтрымку Алексея Максімавіча ва ўсіх сваіх культурных пачынаннях.

Вялікай, горкаўскай любоўю любіў Алексей Максімавіч нашу моладзь. У ёй, у юнаках і дзяўчатах, адданых справе Леніна — Сталіна, ён бачыў вялікую будучыню нашай радзімы, байцоў і будаўнікоў абноўленага комуністычнага свету, якому ён прысвяціў свой выключны дар, сваё цудоўнае жыццё. Колькі разоў ён зварачаўся да моладзі з гарачымі заклікамі, колькі было ў яго да яе неадкладных, выдатных спраў! Ён рабіў усё магчымае, каб совецкія юнакі і дзяўчаты жылі шчасліва і добра, каб яны карысталіся ўсімі благамі жыцця, вучыліся і раслі. Ён ненавідзеў гультаёў, ліцамераў, людзей пустых і самахвалаў.

Жыццё Алексея Максімавіча Горкага — лепшы прыклад для моладзі. Ён, — чалавек, які перажыў цягчэйшую нужду і падняўся на вяршыню сусветнай культуры, — заўсёды будзе для моладзі ўзорам выключнай працавітасці, нястомнага імкнення да ведаў.

Наша моладзь і будучыя маладыя пакаленні заўсёды будуць хаваць у сваіх сэрцах вобраз гэтага выдатнага чалавека, чалавека з непахіснай воляй і абаяльным характарам, вобраз буравесніка рэвалюцыі—Алексея Максімавіча Горкага.

(«Правда»).

ПРЫГАВОР ПА СПРАВЕ ІТАЛЬЯНСКІХ ЛЁТЧЫКАЎ

ПАРЫЖ, 12 жніўня. Як паведамляе агенцтва Гавас з Алжыра, суд прыгаварыў італьянскіх лётчыкаў, якія 30 ліпеня зрабілі вымушаную пасадку ў Саіда, да месяца турмы з заменай штрафам у 200 франкаў. Суд прызнаў лётчыкаў вінаватымі ў перавозцы зброі і ваенных матэрыялаў на самалёце без апазнавальных знакаў. Суд пастанавіў канфіскаваць зброю і самалёты.

Генерал Гамелен прыбыў у Варшаву

ВАРШАВА, 12 жніўня. Як паведамляе польскае тэлеграфнае агенцтва, у Варшаву прыбыў начальнік французскага генеральнага штаба генерал Гамелен. Генерала Гамелена сустракалі на вакзале: генеральны інспектар польскай арміі генерал Рыдз-Смігла, ваенны міністр генерал Каспшыцкі, начальнік польскага генеральнага штаба генерал Стахевіч, пасол Францыі, прадстаўнікі французскай калоніі і інш. На вакзале, упрыгожаным сцягамі, генерал Гамелен быў спатканы ганаровай вартай.

Аркестр выканаў французскі і польскі гімны.

Пасля полудню генерал Гамелен наведаў генерала Рыдз-Смігла, які праз гадзіну зрабіў Гамелену адказны візіт.

МІЖНАРОДНЫ ШАХМАТНЫ ТУРНІР У НОТЫНГЕМЕ

Да перарыву ў другім туры скончыліся толькі тры партыі. Вострая барацьба маладых гросмейстараў Батвініка і Файна, якія ўпершыню сустрэліся за шахматнай дошкай, скончылася ўнічыю на 37 ходзе. Чэмпіён свету Эйве выйграў у Відмара, Ржэшэўскі сыграў унічыю з Вінтэрам.

Пасля перарыву былы чэмпіён свету Ласкер (СССР) выйграў у Багалюбава, Тэйлор — у Тартаковера. Партыя Томас — Александэр закончылася ўнічыю. Партыя Алёхін — Капабланка адкладзена з перавагай у Капабланкі.

У трэцім туры да перарынку скончыліся тры партыі. Батвінік у бліскучым стылі выйграў у Багалюбава, Відмар — у Вінтэра. Партыя Тартаковер — Ласкер скончылася мірнай нічыёй.

Позна ноччу 12 жніўня атрыманы рэзультаты спыненых партый. Флор, рэалізаваўшы перавагу, выйграў у Капабланкі, Алёхін з Тэйлорам закончылі ўнічыю.

Пасля трох тураў уперадзе: Батвінік — 2,5, Эйве — 2 (з двух партый), Файн — 1½ (і адна адкладзеная).

СУТЫЧКА БАСТУЮЧЫХ РАБОЧЫХ З ПАЛІЦЫЯЙ У ЗША. У Кейдоне, дзе бастуе некалькі тысяч рабочых, адбылася сутычка паміж бастуючымі і паліцыяй. Ранена і арыштавана шмат рабочых. У часе забастоўкі многія рабочыя былі збіты паліцыяй. (СФ).

НА ПЛЕНУМЕ МЕНГОРСОВЕТА

11 жніўня адбыўся чарговы пленум менскага горсовета. На пленуме прысутнічаў сакратар Менгаркома КП(б)Б т. Хадасевіч. З дакладам аб рабоце менскага хлебазавода выступіў яго дырэктар т. Нямірскі, а з судакладамі — дырэктары першай і другой механічных пякарняў тт. Гарэлік і Зільберштэйн.

У спрэчках выказалася больш 10 дэпутатаў горсовета. Выступаўшыя адзначалі, што хлебазавод і пякарні часта выпускаюць нядобраякасную прадукцыю. Правілы санітарыі не выконваюцца.

Пленум прызнаў работу хлебазавода і пякарняў нездавальняючай і папярэдзіў тт. Нямірскага, Гарэліка і Зільберштэйна, што калі яны не прымуць тэрміновых мер для перабудовы ўсёй работы, то будуць прыцягнуты да судовай адказнасці. Пленум абавязаў гандлюючыя арганізацыі дастаўляць хлеб жыхарам Менска на дом. (БЕЛТА).

ПОМНІК БАРАЦЬБІТАМ РЭВОЛЮЦЫІ

БАБРУЙСК, 13 жніўня. (Кар. «Звязды»). У часе грамадзянскай вайны тэрыторыя Бабруйскага раёна была арэнай крывавай барацьбы Чырвонай арміі з інтэрвентамі і белагвардзейцамі. У гэтай барацьбе шмат лепшых сыноў рэволюцыі аддалі сваё жыццё за справу соцыялізма.

Бабруйскі горсовет пастанавіў пабудаваць на скверы на рагу вуліц Карла Маркса і Соцыялістычнай помнік барацьбітам рэволюцыі, загінуўшым у часе грамадзянскай вайны.

Помнік будзе адкрыт 1 мая 1937 года. На будаўніцтва адпушчана 100 тысяч рублёў.

БУКСОЎКА ДВУХМЕСНАГА ПЛАНЕРА

10 жніўня на менскім аэрадроме ўпершыню ў БССР адбылася трэніровачная буксоўка самалётам двухмеснага планера «Ш-5». Планер быў забуксован на вышыню 1.000 метраў, дзе ён адчапіўся, праляцеў над Менскам і плаўна зрабіў пасадку. Пілатаваў планер начальнік лётнай часці ўсебеларускай планернай школы тав. Пятроў. Буксоўка двухмеснага планера будзе паказана працоўным Менска на авіямасоўцы 18 жніўня.

РАСШЫРЭННЕ ЦЭНТРАЛЬНАГА ДОМА ТЭХНІКІ

Для далейшага паляпшэння абслугоўвання вынаходцаў і інжынерна-тэхнічных работнікаў СНК БССР пастанавіў расшырыць менскі Цэнтральны дом тэхнікі. У ім будзе цэнтр вынаходніцкай і навукова-тэхнічнай думкі рэспублікі. Над домам будуць надбудаваны два паверхі. Гэта дасць магчымасць пашырыць існуючыя ў Доме тэхнікі лабараторыі, арганізаваць вялікую пастаянную выстаўку па вынаходству, выдзеліць аўдыторыі для заняткаў, а таксама стварыць лепшыя ўмовы для культурнага адпачынку вынаходцаў, стаханаўцаў і інжынерна-тэхнічных работнікаў.

ФАБРЫКАНТЫ ГРАШОВЫХ СУРАГАТАЎ

БАБРУЙСК, 13 жніўня. Закончана следства і хутка будзе разглядацца ў пакаральным парадку ў Бабруйску справа аб выпуску грашовых сурагатаў работнікамі бабруйскай прыстані Днепрадзвінскага параходства.

Устаноўлена, што бухгалтар прыстані Ідэльчык усю зарплату рабочых пераводзіў праз банк загадчыку магазіна ОРС'а Сасонкіну для «разгортвання таваразвароту». Рабочым замест грошай Ідэльчык выдаваў сфабрыкаваныя ім чэкі на пакупку прадуктаў у магазіне ОРС'а.

Атрымаўшы такі чэк, воднікі вымушаны былі браць у магазіне прадукты і тавары на поўную суму, бо здачы не давалі. Рабочым адпускалі розныя прадукты ў прымусовым парадку. Напрыклад, замест масла Сасонкін прымушаў браць маргарын, а замест сала — павідла. Камандам параходаў прадукты таксама адпускаліся на ўсю суму чэка і ў значна большай колькасці, чым было патрэбна. На параходах прадукты хутка псаваліся і іх выкідалі за борт.

Усім гэтым злачынствам патураў начальнік бабруйскай прыстані Вяжэвіч.

За апошнія тры месяцы было сфабрыкавана такіх чэкаў — грашовых сурагатаў — на 10 тыс. рублёў. (БЕЛТА).

ЭКСТЭРНАТ

Каля 5.000 настаўнікаў, работнікаў дашкольных і дзіцячых устаноў, інструктароў вытворчага навучання ў парадку экстэрнату праходзяць сістэматычную вучобу на атрыманне атэстата аб скачэнні педагагічнага тэхнікума або настаўніцкага інстытута.

Для абслугоўвання экстэрнаў у гарадскіх і раённых цэнтрах створаны 16 апорных пунктаў. 46 экстэрнаў здалі залікі за першы курс геаграфічнага аддзялення Вышэйшага педагагічнага інстытута.

ПАПРАЎКА

У заметцы «У партыйнай арганізацыі Кагановіцкага раёна», надрукаванай у «Звяздзе» ад 12 жніўня, укралася памылка. У другой калонцы апошняга абзаца замест «...Перкін Наум быў выключан з комсамола...» трэба чытаць «Перкін Барыс».

Па раёнах рэспублікі

⊙ Лесазавод імя «Праўды» ў Віцебску дабіўся ў першым паўгоддзі гэтага года 488.000 руб. звышпланавага прыбытку. Палова гэтай сумы выдаткуецца на культурна-бытавыя патрэбы рабочых: будуць пабудаваны два дамы на 16 кватэр, новы дзіцячы сад і яслі. Будзе таксама зроблен капітальны рамонт пасёлка завода («Віцебскі пралетарый»).

⊙ У аршанскі райздраў паступілі 153 заявы ад шматсямейных на атрыманне дапамогі. Калгасніца калгаса «Хваля рэволюцыі», Дуброўскага сельсовета Сліжова мела 12 дзяцей, з якіх 10 жыве. Работніца завода «Чырвоны Кастрычнік», Капарына Чарневіч мае 11 дзяцей. У рабочага транспартнай гаспадаркі «Бальшавік» С. Амоненка — 11 дзяцей і ўсе жывы. («Ленінскі прызыў»).

⊙ Нядаўна ў калгасе «Кастрычнік» Стара-капыльскага сельсовета, Капыльскага раёна здарыўся пажар. Загарэлася калгаснае гумно, у якім стаяла малатарня і трактар «ХТЗ». Трактарыст Кучынскі і машыніст малатарні Тарасевіч кінуліся ў гарэўшае гумно і, завёўшы трактар, вывелі яго разам з малатарняй з агню. Дырэкцыя МТС праміравала Кучынскага і Тарасевіча. («Калгаснік Капыльшчыны»).

⊙ У калгасе «Победа», Задашчанскага сельсовета, Пухавіцкага раёна пабудован новы вялікі, светлы будынак для поўнай сярэдняй школы, у якой будуць навучацца дзеці калгаснікаў сельсовета.

У звязку са скончаннем пабудовы адбыўся ўрачысты мітынг калгаснікаў Задашчанскага сельсовета. («За калгасы»).

Коратка

4-месячныя курсы шофераў арганізаваны трэстам Белдрэў у Віцебску. У маі курсы скончыла 32 чал., у канцы жніўня адбудзецца выпуск яшчэ 30 шофераў.

Усебеларускія лёгкаатлетычныя спаборніцтвы фінансава-банкаўскіх работнікаў, у якіх прымуць удзел 75 чалавек, адбудуцца 20—22 жніўня ў Менску. 25 пераможцаў гэтых спаборніцтваў прымуць удзел ва ўсесаюзнай спартакіядзе фінбанкаўскіх работнікаў.

РАССТРЭЛ БАНДЫТА

У ноч на 4 мая 1936 г. бандыцкая шайка ў складзе В. Е. Драчыкава, П. Э. Дундарава, П. Т. Шаметава і І. А. Юрчанкі з мэтай грабяжу напала на брыгадзіра трактарнай брыгады Лупалаўскай МТС (Магілеў) П. Е. Іванова. Бандыт Дундараў схапіў Іванова за горла, а бандыт Драчыкаў ударам фінкі забіў яго.

Судовая калегія Верхсуда БССР прыгаварыла арганізатара бандыцкай шайкі В. Е. Драчыкава да вышэйшай меры пакарання—расстрэлу. Астатнія бандыты прыгавораны на розныя тэрміны пазбаўлення волі. Прыгавор у адносінах Драчыкава прыведзен у выкананне.

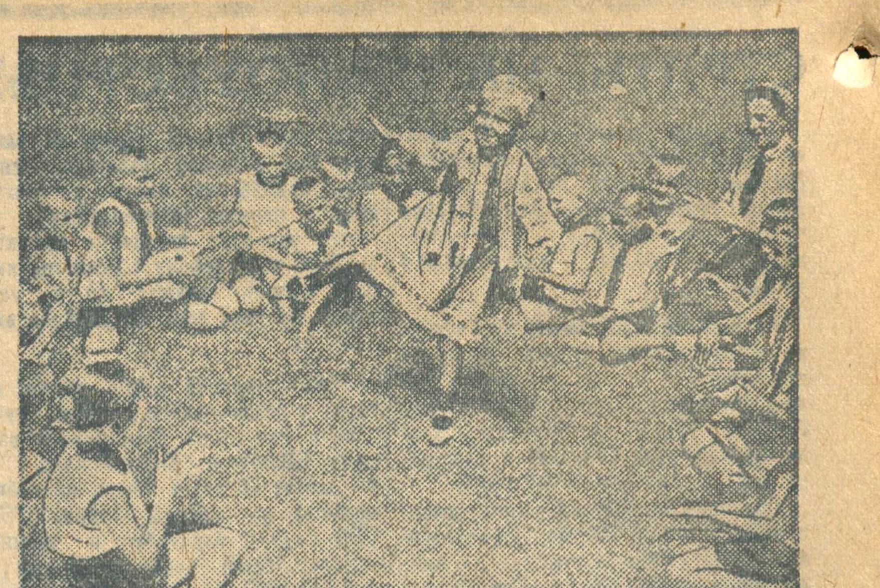

У соўгасе імя 16-годдзя БССР, Любанскага раёна, удзяляецца вялікая ўвага дзецям. Адкрыты піонерскія лагеры. НА ЗДЫМКУ: піонеры на адпачынку.
Фото С. Грына (ВСФ).

ШАХМАТНА-ШАШАЧНЫ ТУРНІР НА ПЯРШЫНСТВА БССР

3 і 4 ТУРЫ

11 жніўня ўвечары іграўся трэці тур. Насцюшонак іграў з Верасавым і ўжо па дэбюту папаў у цяжкое становішча. У далейшым ён прайграў пешку, пасля чаго Верасаў давёў партыю да перамогі.

Іваноў на чацвертым ходзе дапусціў недакладнасць і даў магчымасць Сілічу выйсці з дэбюта з лепшай партыяй. Ужо ў горшым становішчы Іваноў прайграў якасць, а з ёй і партыю. Брэйтман разграміў Рыжкова, Маневіч выйграў у Кейлеса, Камянецкі — у Жудро.

На шашачным турніры ўсеагульную ўвагу прыцягвала сустрэча майстроў — чэмпіёна Масквы Ліознава і чэмпіёна БССР Гардона. Пасля напружанай барацьбы партыя скончылася ў нічыю.

12 жніўня іграўся чацверты тур усебеларускага шахматна-шашачнага турніру. Усеагульную ўвагу прыцягнула партыя чэмпіёна БССР Сіліча, які іграў з былым чэмпіёнам БССР Сташэўскім. Пасля складанай ігры партыя скончылася ў нічыю.

Кейлес, скарыстаўшы памылку Насцюшонка, выйграў фігуру і прымусіў Насцюшонка здаць партыю.

Купчынаў нічога не змог супроцьставіць ігры Маневіча, іграў вельмі бессістэмна, прайграў пешку, потым другую і вымушан быў здаць партыю.

Верасаў лёгка выйграў у Рыжкова, Халаеў прайграў Камянецкаму, Жудро — Кацнельсону. Партыя Брэйтман — Іваноў скончылася ў нічыю.

У шашачным турніры майстар Ліознаў выйграў у Маслянскага. Астатнія партыі туру скончыліся ў нічыю.

Пасля чатырох тураў у шахматным турніры на першым месцы ідзе Верасаў — 3 з трох, за ім Маневіч — 3 з чатырох. Брэйтман і Камянецкі — па 2,5 з трох.

У шашачным турніры лідэрствуюць майстры: Гардон, Ліознаў і Гардзевіч — па 3 з чатырох, з імі майстар Сокал — 2 з трох.

ЗДАРЭННІ

✱ Трамвайная аварыя. 12 жніўня ў 11 гадзін 30 мінут дня на скрыжаванні вуліц Энгельса і Совецкай вагон трамвая 7 лініі, які ішоў з Кальварыі на выстаўку (вагонаважаты І. С. Межарыцкі), наехаў на сустрэчны вагон той-жа лініі, які ішоў на Кальварыю. Адбылася трамвайная аварыя. Лёгкія раненні атрымалі 9 пасажыраў, цяжка паранена калгасніца калгаса «Возрождение», Прыгараднага сельсовета Лукер'я Алейнік. Вагоны разбіты.

Аварыя адбылася ў выніку таго, што вагонаважаты Межарыцкі (яго стаж ваджэння вагонаў 15 дзён) не звярнуў увагі на стрэлку, якая была пераведзена на Старажоўку, і вёў вагон праз крэставіны з вялікай хуткасцю. Межарыцкі арыштован. Вядзецца далейшае расследаванне.

ПАВЕДАМЛЕННІ

14 жніўня, у 7 гадзін вечара, у памяшканні райпарткабінета Кагановіцкага райкома КП(б)Б (дом Урада, левае крыло, 5 паверх, пакой 561) адбудзецца кансультацыя для агітатараў-бяседчыкаў па пытанню аб совецкім гандлі.

Кансультацыю праводзіць наркамунутгандаль т. Гурэвіч.

КУЛЬТПРОП КАГАНОВІЦКАГА РК КП(б)Б

* *
*

Сталінскі РК КП(б)Б паведамляе, што 15 жніўня, у 8 гадзін раніцы, у памяшканні ВКСГШВ (вуліца Кірава, уваход з вуліцы Карла Маркса, 1 корпус, пакой 13 і 14) адбудзецца семінар сакратароў парткомаў і парторгаў Сталінскага раёна.

* *
*

Партколегія пры Ўп. КПК па БССР просіць з'явіцца ў ПК (Менск, Чырвонаармейская, 16, 3 паверх, пакой №26) 16 жніўня у 10 гадзін раніцы т. Бакунова Фёдара Міхайлавіча (б. студэнт ВКСГШВ).

Просьба да ўсіх устаноў і арганізацый, ведаючых месцазнаходжанне памянёнага таварыша, паведаміць у ПК.

ПАРТКАЛЕГІЯ пры УП. КПК.

Ч. в. а. адказнага рэдактара
А. П. ДЖЭЛЮК.

Летні тэатр (сад „Профінтэрн“)

Гастролі Маскоўскага Цэнтр. тэатра Чырвонай арміі

Сёння, 14 жніўня,

„Господа офицеры“.

Пачатак у 8 гадзін вечара.
Білеты ў касе саду.

ДЗЯРЖЦЫРК
(сад „Профінтэрн“, тэл. 25-085 і 24-171)

Сёння, 14 жніўня,

вялікае цыркавое прадстаўленне
ў 3-х аддзяленнях.

Пачатак у 9 г. веч.

ДЗІЦЯЧЫ ГУКАВЫ КІНОТЭАТР	Дзівосны сад
„СПАРТАК“	КНЯЖНА МЭРЫ
«ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ»	ЦЫРК

Магілеўскі аўтарэмзавод імя Кірава

ПРЫМАЕ ў капітальны рамонт аўтамашыны „ГАЗ-А“ і „ГАЗ-АА“ тэрмінам 15—25 дзён.

Машыны „ГАЗ-А“ выпускаюцца з нікеляванай аддзелкай бupфераў, фар, краштэйнаў, абліцоўкай радыятара і інш.

Машыны „ГАЗ-АА“ выпускаюцца з новымі платформамі.

Дырэкцыя.

ПРАДАЕЦЦА новы дом 6х8 і сенцы 6х7.
Пухавіцкі раён, в. Лешніца.

Калектыў работнікаў рэдакцыі журнала «БОЛЬШЭВІК БЕЛАРУСІ» выказвае глыбокае спачуванне нам. рэдактара журнала «Большэвік Беларусі» т. СТЫРНЭ з прычыны заўчаснага яго гора — смерці дачкі

Кімы

Гукавы кінотэатр «ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА»

Сёння і штодзенна

новы гукавы абарончы фільм

„В ТЫЛУ ВРАГА“

У праграме: НАШ ГОРКІ

Новы гукавы выпуск Саюзкінохронікі,
На летняй эстрадзе: гастролі Маскоўскага тэатра ЛІЛІПУТАЎ
Новая праграма.

Пачатак сеансаў у 6, 7-30, 9-15 і 11 гадзін.
Пачатак канцэртаў за поўгадзіны да сеанса.

15 жніўня, у 6 гадзін вечара, у памяшканні Белдзяржтэатра адбудзецца

ЗЛЁТ ЗНАЧКІСТАЎ ГСА і актыва Чырвонага крыжа.

АБВЕСТКА ДНЯ:

1. Аб задачах значкістаў ГСА і чырвонакрыжнага актыва ў падрыхтоўцы да 2-ГА ЎСЕСАЮЗНАГА і 4-ГА ЎСЕБЕЛАРУСКАГА з'езду таварыства Чырвонага крыжа.
2. Мастацкая частка.

Уваход па білетах. Яўка без спазнення.

ПРЭЗІДЫУМ ЦК ЧЫРВОНАГА КРЫЖА БССР.

Менскі Беларускі дашкольны тэхнікум

працягвае НАБОР студэнтаў

на 1936—37 навучальны год.

Тэхнікум рыхтуе дашкольных інспектароў гаррайана, метадыстаў дашкольных устаноў, загадчыкаў дашкольных педгабінетаў, загадчыкаў і педагогаў дзіцячых садоў і дашкольных дзіцячых дамоў.

На першы курс дзеннага і вячэрняга тэхнікума прымаюцца асобы, якія скончылі НСШ або 7 класаў сярэдняй школы ва ўзросце ад 16 да 35 год.

Да заявы трэба прыкласці наступныя дакументы: пасведчанне аб асвеце (у арыгінале), метрыку, даведку аб стане здароўя, дзве фотакарткі з уласнаручным подпісам паступаючага на кожнай з іх і на 40 кап. паштовых марак для адказу.

Заявы прымаюцца да 20 жніўня. З 22 да 29 жніўня праводзяцца іспыты ў аб'ёме праграмы НСШ або 7 класаў сярэдняй школы па беларускай, рускай мовах і матэматыцы (пісьмова і вусна), грамадазнаўству і геаграфіі.

Усе дапушчаныя да іспытаў будуць паведамлены асобна.

Прынятыя забяспечваюцца стыпендыяй па паспяховасці ад 60 да 70 руб. у месяц, а іншагароднія і інтэрнатам.

Пры яўцы на іспыты кожны паступаючы павінен мець пры сабе пашпарт.

Пачатак заняткаў 1 верасня.

Заявы з дакументамі накіроўваць па адрасу: г. Менск, Барысаўскі тракт № 55, дашкольны тэхнікум. Тэл. № 35-946.

Дырэкцыя.

Дырэкцыя і мясцком Беларускага дзяржаўнага медыцынскага інстытута з глыбокім жалем паведамляюць аб смерці старэйшага работніка інстытута

Елены Сцяпанаўны ПЯТРОВАЙ.

Да ўвагі арганізацый Асоавіяхіма, прафсаюзаў, заводакіраўніцтваў, устаноў, жактаў і іншых.

Уноў паступіла ў продаж КНІГА

„БУДЗЬ ГАТОЎ ДА ПРОЦІПАВЕТРАНАЙ І ПРОЦІХІМІЧНАЙ АБАРОНЫ“

на рускай і беларускай мовах.

Новае ВЫПРАЎЛЕНАЕ ВЫДАННЕ 1936 г.
Цана без пераплёта — 35 кап., у пераплёце (кішэнёвы фармат)—70 кап.

Кніга з'яўляецца незамянімым дапаможнікам для працоўных ВССР ў падрыхтоўцы да здачы норм 1 ступені на значок „ГАТОЎ ДА СПХА“.

Патрабуйце ва ўсіх кніжных магазінах КОГІЗ'а.
Заказы выконваюцца накладным плацяжом.
Заказы накіроўвайце па адрасу: г. Менск, Совецкая, 58, Беларускаму аддзяленню КОГІЗ'а.

БЕЛАДДЗЯЛЕННЕ КОГІЗ'а.

Менская 2-гадовая школа медсясцёр

працягвае НАБОР

на 1936—37 навучальны год.

Школа рыхтуе высокакваліфікаваных медсясцёр з СЯРЭДНЯЙ МЕДЫЦЫНСКАЙ АСВЕТАЙ.

У школу прымаюцца грамадзяне абодвух полаў ад 15 да 35 гадоў, якія маюць агульнаасветную падрыхтоўку не ніжэй 7 класаў сярэдняй школы.

ПРЫЕМ ЗАЯЎ — ДА 25 ЖНІЎНЯ.

Пры заяве аб паступленні неабходна прыкласці ў арыгіналах: пасведчанне аб асвеце, аўтабіяграфію, даведку аб становішчы здароўя, аб годзе нараджэння, пашпарт (прад'яўляецца асабіста), дзве засведчаныя фотакарткі і на 40 кап. паштовых марак.

Прынятыя ў школу забяспечваюцца стыпендыяй (размер стыпендыі ў залежнасці ад паспяховасці). Інтэрнаты іншагароднім не прадастаўляюцца, а выплачваюцца кватэрныя грошы.

ІСПЫТЫ АДБУДУЦЦА З 25 ЖНІЎНЯ ДА 5 ВЕРАСНЯ па беларускай і рускай мовах, матэматыцы (вусна і пісьмова), фізіцы, геаграфіі і палітграмаце.

Дапушчаныя да іспытаў атрымаюць асабістае паведамленне.

Заявы і дакументы накіроўваць па адрасу: Менск, Барысаўскі тракт, клінічны гарадок, адміністрацыйны корпус, школа медсясцёр.

Канцылярыя адчынена з 9 да 3 гадзін дня апрача выходных дзён.

ДЫРЭКЦЫЯ.

Смілавіцкі паляводчы тэхнікум

абвяшчае ПРЫЁМ студэнтаў

на 1-шы КУРС у колькасці 120 чалавек.

Тэхнікум рыхтуе спецыялістаў сярэдняй кваліфікацыі — аграномаў-паляводаў.

Тэрмін навучання 4 гады.

На першы курс тэхнікума прымаюцца асобы ва ўзросце ад 16 да 30 год, маючыя падрыхтоўку не ніжэй НСШ (сямігодкі).

Заявы аб залічэнні прымаюцца да 25 жніўня.

Да заявы павінны быць прыкладзены: 1) кароткая аўтабіяграфія паступаючага; 2) пасведчанне аб скачэнні НСШ (абавязкова ў арыгінале); 3) даведка аб здароўі ад дзяржаўнай лекавай установы; 4) даведка аб годзе нараджэння; 5) дзве фотакарткі з уласнаручным подпісам, засведчаныя дзяржаўнай установай; 6) паштовых марак на 40 кап.

Пры асабістай яўцы ў тэхнікум з дакументамі ці на прыёмовыя іспыты паступаючы павінен мець пры сабе пашпарт.

Усе паступаючыя падлягаюць прыёмовым праверачным іспытам у аб'ёме праграм НСШ па матэматыцы, фізіцы, белмове і літаратуры, фізічнай геаграфіі і палітграмаце.

Прыёмовыя іспыты з 15 па 25 жніўня. Пачатак заняткаў з 1 верасня.

Прынятыя ў тэхнікум забяспечваюцца стыпендыяй у залежнасці ад паспяховасці ад 60 да 80 руб. у месяц, інтэрнатам і сталоўкай.

Пры тэхнікуме маецца вучэбная гаспадарка.

Заявы з дакументамі накіроўваць па адрасу: п/а Смілавічы, БССР, Смілавіцкаму паляводчаму тэхнікуму.

Маршрут паезду: — Менск, з Менска аўтобусам да м. Смілавічы.

ДЫРЭКЦЫЯ.

ЗАГАД № 676

ПА НАРОДНАМУ КАМІСАРЫЯТУ АСВЕТЫ БССР

Менск, 8 жніўня 1936 г.

Не гледзячы на пастановы ЦК ВКП(б) і СНК СССР, ЦК КП(б)Б і СНК БССР аб будаўніцтве і абсталяванні новабудуючыхся і існуючых школ школьнай мэбляй і вучэбным абсталяваннем, а таксама неаднаразовыя ўказанні Наркомасветы па гэтаму пытанню, заг. сваціплавіцкага райана т. Вдовенка, заг. чырвонапольскага райана тав. Рамановіч зусім нічога не зрабілі, каб выканаць памянёныя пастановы партыі і ўрада.

Так, свяцілавіцкі АНА па плану СНК СССР павінен нарыхтаваць і здаць школам да 15-VIII—36 г. — 680 парт, 34 класных сталоў, 158 стульяў, 42 класных шкафоў, 36 класных дошак, 34 вешалкі. На 10-VIII зроблена 47 парт, 7 сталоў, 27 стульяў, 3 шкафы, 17 класных дошак, 23 вешалкі. Не заключаны дагаворы на завоз вучэбных дапаможнікаў для 2 новабудуючыхся школ.

Заг. чырвонапольскага райана т. Рамановіч на 1-VIII—36 г. замест 600 парт па плану СНК БССР нарыхтаваў толькі 160.

Заг. свяцілавіцкага АНА т. Вдовенка і заг. чырвонапольскага АНА т. Рамановіч сваёй бяздзейнасцю сарвалі выкананне пастаноў партыі і ўрада і гэтым аставілі школы без мэблі і вучэбнага абсталявання. Тт. Вдовенка і Рамановіч сістэматычна не выконвалі маіх загадаў і ўказанняў апарата па пытаннях абсталявання школ.

ЗАГАДВАЮ:

1. За бяздзейнасць і зрыў выканання пастаноў ЦК ВКП(б) і СНК СССР («Праўда» ад 6-III—36 г. № 65), ЦК КП(б)Б і СНК БССР ад 11-III, 20-VI—36 г. аб абсталяванні школ мэбляй і вучэбнымі дапаможнікамі, сабатаж маіх загадаў па гэтаму пытанню, аддаць пад суд загадчыка свяцілавіцкага райана т. Вдовенка.

Адначасова прасіць Свяцілавіцкі РК прыцягнуць да адказнасці ў партыйным парадку т. Вдовенка.

2. За марудныя тэмпы выканання пастаноў партыі і ўрада аб абсталяванні школ мэбляй і вучэбнымі дапаможнікамі, за ігнараванне маіх загадаў і ўказанняў апарата па гэтых пытаннях, аб'явіць вымову загадчыку чырвонапольскага райана т. Рамановічу.

Прыняць да ведама заяву т. Рамановіча аб тым, што ім план абсталявання школ будзе выканан да 15-VIII—36 г.

Упаўнаважанаму па вуч. матэрыяльным фондам т. Канькову праверыць выкананне плана абсталявання школ па Чырвонапольскаму раёну і выніку дакласці мне 20-VIII—36 г.

3. У апошні раз папярэджваю ўсіх заг. АНА, што за несвоечасовае і няпоўнае выкананне пастаноў партыі і ўрада аб абсталяванні школ, буду прыцягваць да судовай адказнасці.

Нам. наркома асветы БССР ГЕРШОН.

Новабеліцкі лесатэхнічны рабфак

пры Беларускім лесатэхнічным інстытуце імя С. М. КІРАВА

абвяшчае АСЕННІ НАБОР студэнтаў

на 1936—37 навучальны год

на 2 і III курсы дзеннага аддзялення і I, III і IV курсы вячэрняга аддзялення.

На першыя курсы прымаюцца асобы, скончыўшыя 7, на III вячэрні курс — 8 і на выпускныя курсы — 9 класаў СШ.

Ад паступаючых на рабфак патрабуецца 3-гадовы рабочы стаж.

Усе паступаючыя на рабфак павінны трымаць іспыты па беларускай і рускай мовах і літаратуры, матэматыцы, фізіцы і грамадазнаўству.

Для паступлення на рабфак неабходна прадставіць заяву з наступнымі дакументамі: даведкай аб асвеце (у арыгінале), аб узросце, аб стане здароўя, аўтабіяграфіяй і двума фотакарткамі з засведчаным подпісам, пашпарт (прад'яўляецца асабіста).

Дакументы накіроўваць па адрасу: г. Нова-Беліца, Гомельскага раёна, вул. Вароўскага, № 10, лесатэхнічнаму рабфаку.

Прыём заяў да 15 жніўня штодзенна з 10 да 5 гадзін вечара, апрача агульнавыхадных дзён. Іспыты — з 20 да 25 жніўня.

Студэнты дзеннага аддзялення забяспечваюцца стыпендыяй і інтэрнатам.

ДЫРЭКЦЫЯ.

Тыраж 86.770 экз. Друкарня газеты «Звязда», Менск, Совецкая, 63. Уп. Галоўлітбела № К—246.